

Rakfa ar preehntifchannu
par pakti:

par gadu 1 rub. 60 kop.
pufgadu 85

Rakfa des preehntifchannas
nās Rīgā:

par gadu 1 rub. — kop.
pufgadu 55
3 mehnefchi 30

Mašj. w. teet isdohs fē-
deenahm no p. 10 fahfoht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpašchneekē un apgahdatajē.

Mahjas weefis isnahi ween reif pa nedetu.

Rakfa
par fludinofchannu:

par weenas fleijas fmalstu
rakfu (Pētis)-rindu, jeb
to weetu, ko tahda rinda
eezem, rakfa 10 kop.

Redafija un ešpedijija
Rīgā.

Ernst Plates hišchū- un
grahmatu- drufatamā pee
Wehtera bafnijas.

№ 48.

Sestdeena 26. Nowember.

1877.

K a b d i t a j s.

Saunafahs finas.

Gelfšemes finas. No Rīgas: kara tritufchee. No Mahstara brau-
nes; jauna grahmata. No Sumtashu pufes; nedarbi. No Madaleenas
braudbes; nedarbi. No Strihwercschannu; nelaimis notifikums. No Masla-
mas; Anglijas isweefchannas.

Kara-finās.

Ahršemes finas. No Romas: pahwefta wahjiba. No Franrijas; eel-
higa politika. No Konstantinopoles: kara-buhfchana. No Afijas; ee-eechana karfē.
Rauda. Sina pahr usfautteem Rīgā. Jauna grahmata.
Peelikumā. Stabantis rohsē. Grandi un seedi.

Saunafahs finas.

No Rīgas. Is schejeenas kara-flimnijas tika peektdēenu
24 kara-wihri atlaisti, tas ir isahrsteti un isweefojufchēes;
pulksten 2 pašneedsa wineem zitadelē maltiti un eedewa fittas
drehbes. Pulksten 6 un 10 minutes wini pa Rīgas-Dina-
burgas zelu aishrauzā pee faweem kara-pulkeem atpakal.

No Peterburgas. Generalis Todlebens kà ari Skobotewš
lagad efoht pilnigi isweefojufchēes un Todlebens dēwees us
Orlaniju preefch tureenās fkanstju apluhlofchanas.

No kara-lanka. Kad Praweza un Etropole no muhfejeem
tīla eenemta, tad Turki no Prawežas atkaphdamees bewahs
aif Orlanijas pilsefhtas, kur wini apzeetinatās fkanstis pee
Wratscheschas nometahs, un no Etropoles atkaphdamees Turki
nometahs us Greetas pakalni pee zela-weetas. Generata El-
lis kara-pulks, kas prawežā bija nometees, apluhloja Bra-
scheschu. Ap to pašču laiku tika kahds zits pulks sem ge-
nerata Dandewilles wadifchanas fuhthits (is Etropoles), lai
usbrukloht Greetas pakalnei, kas aif Wratscheschas fkanstehm
atrohdahs, un tai 16. Nowemberi usbrukfchana fahfahs, un
tai 17. Nowemberi bija til dauds panahltis, ka Turkeem fa-
was fkanstes pee Wratscheschas bija ja-aifstahi. Tai pašča
deenā generalis Dandewille eeguwa pakalni, kas Greetas pa-
kalnes tuwumā atrohdahs, un tai 18. un 19. Nowemberi
muhfeji tur nostahdija leelgabalus. Kad Turki fawas fkan-
stes pee Wratscheschas, kà nupat minejam, bija atstahjufchi,
tad generalis Ellis wineem dfinahs pakal un gar Wratsche-
schu un Orlaniju garam cedams winsch (prohti generalis El-
lis) tai 19. Nowemberi usmeta us kalneem fkanstes Turkeem
redsoht, kas pee Arab-Ronakas stahw. Til tahlu nonahjis
generalis Ellis faweenofchana ar generata Dandewilles kara-
pulla kreiffo spahinu. Tai 20. Nowemberi generalim Olim
wifš laifs aishahja leelgabalus us kalneem uswelkoht. Tai
21. Nowemberi gribeja eenaidneekus pee Arab-Ronakas ap-
fchandiht. Pret Slatijas pilsefhtu tika generata Kurnalowa

pulks fuhthits; fchis pulks ari tureenās zela-weetu eenehnis.
Naw ar wahdeem issakams, ar kahdeem nepahrspehjamēem
dabas gruhumeem un kawekleem muhfejeem ir jazihnahs. Leel-
gabali us augsteem un stahweem kalneem ja-uswelk, tas ir ihfš
milfu darbs, pee tam wehl laifs ir pahreeku flitts, ja nekalst
un sneegs nefneeg, tad leetus gahfch kà ar spaineem un kad
leetus nelihst, tad atkal fahst jeb sneeg. Generalis Dande-
wille usmetis fkanstes us kalnu, kas ir 3400 pehdū (kahdu
wersti) augstis. Muhfu pametums fchinis deenās (no 16ta
lihdš 19tam Nowemberim) bija kahdi 350 kara-wihri.

— Nupat mineteē kara-darbi ir fahkti pret Mehmeda Ali
Paščas kara-spehfu. Kà kahda ahršemes awise sino, tad tai
21. Nowemberi bijuse stipra schaufchannas ar leelgabaleem.
Mehmeds Ali un Schafirs-Pašcha gribejis tahs no muhfejeem
eenemtahs fkanstes atkal atnemt. Mehmedam Ali jahjoht firgs
noschauts. — Ja muhfejeem isdohdahs Kamirli fkanstes Meh-
medam Ali atnemt, tad winam ja-attahpjahs, waj nu us Si-
lipopeli, jeb waj us Serbijas pufi, lai waretu preti stahtees,
kad Serbija us karu fazelahs.

No Turzijas. Turzijas bijufchais leelweefhēs Midhats-Pa-
šcha kahdam politikas wihram laidis wehstuli, kura ahršemes
awifēs nodrukata. Schini wehstulē Midhats-Pašcha scheshlo-
jahs par tagadejas Turzijas waldbibas nelahrtibahm un juf-
fchannahm un pee tam issala tahs dohmas, ka Turzijai ne-
buhnu meers flehdams. Ja nu Turzijas kara-partijai isdoh-
tohs Midhatu-Pašču Turzijā atpakal dabuht un winn atkal
par leelweefhru eezelt, tad til drihs newaretu us meera dere-
fchannu zereht.

Sultans isslaidis usajzinajumu pee Bulgareem. Schini us-
ajzinajumā sultans it kà par mehdišchannu faka, ka jaw gadu
sinteneem Bulgari pilnā brijwibā un faderibā ar muhame-
daneem dshwojufchi un ka tagad nahlfufchi pee pilnigas pat-
waldbibas un fawas tautibas ufturefchanas. Winsch waroht
Bulgaru tautai par gohdu leezinah, ka tīkai mafa data us
nemeereem fazehlfufchēs; winsch wifseem peedohfchoht, kas fawu
maldischannohs atsinufchi atkal padohdahs Turzijas waldbai.
Schis sultana usajzinajums gan jauli fkan, bet kad apdoh-
majam tohs breefmu darbus, tahs warmahzibas un pahres-
ibas, ko Turki pee Bulgareem nobarijufchi, tad teefcham ja-
brihnahs, ka mineta sultana usajzinajumā war ruuht no brij-
westibas un draudibas, no patwaldbibas un tautibas aifstah-
wefchanas.

Geschiedenes Sinas.

Behz 15tahs krituscho listes ir schahdi Widsemneeki tarâ krituschi: Mikels Nustis is Ringenes, Jahnis Kalnisch is Turaidas, Andrejs Michelsons is Morizas muischas, Johannis Potts is Wihmeres. No Kursemes atkal schahdi: Jakobs Klaws is Tahscheem, Zwans Lofens un Mikelis Milens (schee dimi flimmizê mirusch).

No Martina draudses. Debesu=maise. 40 bibbeles stahsti, M. Lutera katkismus ar 50 bibbeles-perschinam, luhgšanas un 30 basnizas-dseefmas, isdohta no R. Starck, Rigas Martina-draudses mahzitaja. 105 lap. p. matfa 30 kap. — Grammatinas wirsalktis jaw norahda, kas winas fatura, un mums tik atliktu to peemineht, ka bibbeles stahsteem ir peeliktas jautas bildes un la schi grammatina ir diwâs walodâs isdohta, tã tã us weenu un to paschu lapas puši mehs tohs paschus swehtus wahrduš waram Wahzu un Latweefchu walodâ lasiht. Schi nu gan buhs ta pirma grammatata, kas swehtã apstnã muhsu rohlãs nahl un tã muhsu dahrgã tizibã par widutaju starp diwahm walodahm stahjahs. Tai mihlais Deews winai zetu weizina un tik mihligas fir-dis dara fanemšhanã, tã isdeweja firds ir siluse pee isdohšhanas.

Gohdajams mahzitajs R. Starck scho grammatinu wišu pirmis ir fawai mihtai draudsei tã weenu dahrgu un nesa-wihstamu puškli us winas 25 gohda swehtkeem pasneedsis, pahrelezinahts, zil ta ir wajadšiga pee pilãsehtas draudsehm, tur tã fakohht jautka waloda draudses lohzecku starpã atroh-dama un tur zaur walodas mainišchanu behrni no wezakeem, diwehseku isglitohšhanã, daudstahrt teel schkirti. Tã nu zaur scho plaišu zeen. mahzitajs ir laipu lizis un mehs zeresam, la schis darbs bes swehtibas nebuhs!

Bet lai tuwaki ar isdeweja noluhstu eepasihtees spehtum, apzerešim preelch-wahrduš, kas schai grammatinã ir peelikti, kas tã fkan:

„Muhšu Wahzu elementarsflohlas daudseis tahduš behrnus usnem, kas tilai pa Latwiški runa. Zil geuhti tahdeem behr-neem nahlahs, kad Lutera katkismu un basnizas dseefmas tuh-dak pa wahziški ja-ismahzahs un kahda ne-eespehšama leeta tahdu behrnu wezakeem ir, kad tee ar labu prahtu fawu behrnu usdohšhanas mahjãs greib pahrluhkohht! u. t. pr.

Dhtrã kahrtã, muhsu Latweefchu swehtdeenas. sflohlas, fe-wiškli fabriku-behrnus us eeswehtišchanu fataisa, neween Lat-weefchu bet ari Wahzu behrnus. Mahzišchana noteel til weenã Latweefchu walodã, bet usdewumi teel is Latweefchu un Wahzu grammatahm isnemti un apwazati. Bet schahs sflohlas gram-matas reti fa-eet labi lohpa. Tadehl, wai nebuhtu patih-lams, kad ari muhsu swehtideenas sflohlas tahdu grammatinu dabuhtu, kas abãs walodãs fanem tohs paschus leelus Deewa darbus un Lutera katkismu ar teem wišu wajadšigakeem bib-beles perschineem u. t. pr.“

Dreščã kahrtã zeen. isdewejs leel schai grammatinat šwaru pee Deewa wahrdu tureschanas mahjãs rihtõs un wafarõs, tur wezaki, kas wehl Latwiški runa, war lohpa ar faweem behrneem, kas Wahzu sflohlas mahziti, Deewu veeluhgt. Ari mehs scho grammatinu ikweenam kristigas draudses lohzeckam pee firds lidami wehlejam tai Deewa swehtibu. —d—n.

No Suntaschu puses. Bij tur eedams un apstahjees tur apstahdamerõs, tur til kahdi farunajahs, tur ne par to zitu

nedšed, tã par dedšinaschanu un schaufchanu. Reti tik kah-dam, kas par scheem nedarbeem dšed, schaufshalas par tau-leem nepahreht. Breelch wairat nedelahm atpakal tila deenas laitã Suntaschu muischas ihpafschneeks von Hanensfeldt leelckungõ, us Rigu brauzohht, no rasbaineekem zaur wairat reises schaufchanu nahwigi eewainohhts. Kutschers tublit peh schahda notikuma bij kahdã mahjinã eegreesees, faimneeks tublit leelckunga papirofu dohst usmeklejis un weenu papirofu upihpejis, — laikam duhschu stiprinadamõ, pehz tam labreel-nehmis, lai gan winšch gaušchi luhgã tizis, dakteri pasinohht un us Suntaschu muischu sinu nostelleht, un sabzis pehz teem laundareem sibleht. Beidsoht winšch tak ir fawu firdi amihštinahht lizis, kad winam par mahjã eelaischanu 20, par daktera pasinoschanu is Zschkiles kahdus 30 un par sinas nolaischanu us Suntascheem, kahdas 15 werstes, 30 — tubl. lohpa 80 rubl. us galda likti. — Waj tahdam zilwekam naw firds no tahs wiszeetakahs klints.

Tai nakti no 6ta us 7to sch. m. tila Dsohseefchu Weg-Glets faimneeks zaur diwi schahweeneem, weenu mutõ un oh-tru rohlã, eewainohhts. Rã dširdams, tad zaur pahreelstaišchanu us winu schauts, bet ar teem schahweeneem gribejušchi bijušch pagasta wezako Rein Ruben apšweizinaht. — Behz kahdas puš stundas pehz pehdeja notikuma eefahka mineta bijušch pagasta wezaka rija degt, tã la jadohma, la gan abi pehdig-minetee nedarbi no weena un ta pascha, — jes ari wairat-leem, — ir pastahdadi tilusch. Tee nedarbneeki no wisahm schahm nebušchanahm wehl lihds schim naw isdabuhts; zerešim, la zaur Keisariškas bruguteefas ne-apnikuschu melleschanu tee laundari fawai nopelnitai algai ne-isbehgõ, — kas lai ziteem wis masal par beedinaschanu buhtu. —ch.—

No Madaleenas draudses raksta „Zig. f. St. u. L.“ ta tur rasbaineeku buhšchanas lohki leelã mehrã schkohht isplahstitees. Schi buhšchana jo bailigaka, tapehz la us lauकेem zaur masu polizejas wihru fskaitlu ir rasbaineeku fakerschana lohki geuhta. Rã lastajem sinams (splatees to sinu no Suntaschu puses schini mumurã), tad v. Hanensfeldt k. nesen atpakal tapa schauts. Tagad sinu, la Leelwahrdõ zaur lohgu us kahdu faimneeku schauts, bet fleplawa faimneekam netrahpijõ, turprek wiham blafus fehdošcham beedrim diwus pirštus no schahwis. Ari Rigas tuwumã us leelzeta kahda laupišchana isdarita, un nesen atpakal notika atkal kahda fleplawiba. Kahde faimneeks Sta Nowembera wakarã no krohga pahrnahkdams tika no diwem rewolvera schahweenam eewainohhts. Weena lohde trahpija wina wirsluhpu un isšita wiham 2 sohbu. Dhtrõ schahweens trahpija rohlãs stilbu. Minetais faimneeks ir lohki klusã zilweks un nesina pats pateikt, kuru tas par wainigu waretu apsihneht. Brugu-teešai wehl naw laimejees, fleplawam pehdas useet. — Kahdi schini apgabala laudis, to nopratiškohht no weena weeniga peemehra. Hanensfeldt k. tai wakarã, kad tika eewainohhts, eebrauja kahdas semneeku mahjãs, tur tam faimneeks atwehleja isstabi tilai par 20 rubl. Lihds Suntascheem no tureenõs ir tilai kahdas 20 werstes un tomehr faimneeks paghejejis par sinas aismatšchanu 30 rubl. Tapat Hanensfeldt fungam wajadšija aismatšahht 30 rubl. par pawehstišchanu Zschkiles ahstem, laut gan Zschkile tilai 15 werstes ir no tureenõs atkahu.

No Strihwerezcheem. Tai 21. Nowemberi agri no rihta, kahdas 2 werstes no Strihwer stanzijas (Rõmershof) atrada

peee Skrihwereefchu pogasta peederigo Zuri Ohfolu us dšells-
da fleedehm no lokomotiwes pahbrauktu. Schis nelaimigais
no krobga us mahju eedams fawu stundu peedšihwojis. —
Edehl buhs mums alafch dohmah: Nahwe naw tahfu, efi
lafch gatawš. Zlatru deenu buhs par pehdigo tureht!

Dbl. Zlbs.

No Maflawas. Anglijas ištureschanahš fšini tarā fa-
chla wišur taišnu ihgnumu un daudšreis awiſes pahr tam
preeduſchās. Maflawas Kreewu awiſe lahdā iſ faweem bei-
kameem numureem achmuſe Anglijas ištureschanohš pahrpreeſt
un weetahm iſſohboht. Rahdu druſziuu iſ fchi rakſta ari
faweem laſtajeem paſneegſim. Karfeſ uſwareſchana, tā Ma-
flawas awiſe rakſta, bija ta labata Kreewijas atbilde uſ An-
lijas miniſteru preekſchneeka garahm runahm. Waj wiſch
fawu wiħna-bikeri nepozels un ne-iſtuſchohš par goħdu Mu-
ſtarā-Baſcham, Anglijas draudſigas walſis weetneekam? Seb-
waj wiſch nogaidihs Erſerumas uſwareſchānu — wehl la-
hiti: beigās tad nahktu Plewnas behdu-luga? Ne, juħfu
prohti Anglijas) paredeſjums nepeepildahš, praweeſcha lohma
ums ne-iſdohdahš. Liħdš meeram wehl ir tahfu un preekſch
chfu miħligas peefohliſchānas, mums buht palihdſigi, taš
ahš wehl naw nahzis, ja wiſch jeb tad nahkš. . . . Juħš
at pee kara weduſchi, pee aſinš-pluħſchānas. Waj tad juħš
pſcham dohmajat, ta aſiniš ir iſleetas juħfu labuma peħz
. . . ! Rahda iſliſchānahš? Wehl nebija pirmais leelga-
lā iſſchautš, kad mehš fajzjam: Turzija luħgš ſchchlaſtibas,
kurai buhs preekſchā liktee meera-noliħgumi japeenem. Kal-
matohš kriſtigohš no 500 gadu juħga atſwabinaht, Paſchās
un Baſchibozulus iſ wiau ſemeħm iſdſiht, teem waijaga buht
teem pirmeem noſajzjumeem meera-noliħgumā, un neſas to
waiflawehš, nedš (Anglu) kara-lugi eekſch Beſilas juħras
iħluma, nedš ſimtu tuħtſtoſchu ſlintu ar tuħtſtoſchu milionu
uħtronahm. . . . Tagad, kur muħfu eenaidneeku kara-pa-
nahumi iſputejuſchi, kur no Muħtara armijas Aſija tilai druſ-
kias aſlikuſchās un Karfe, wiau ſipraiš zeetohkſniš ir kri-
tā; tagad, kur Osmānš-Baſcha tā petu lamatā ir eefleħgš
un kur Konſtantinopelē bailes-drudſiš radees — tagad juħš
gabat mums palihdſigi buht? Ne. Tagad mehš zitadi ru-
hojam. Taš pirmais noſajzjums paleek taš pirmais. Bet
tad nahk wehl ziti noſajzjumi. To ar muħfu aſinim floħitu
imi no Batumas par Erſerumu uſ Beſiju mehš ſinaſim aiſ-
iħweht pret Muħtareem un Derwiſcheem, kad wiai ari no
generata Rembala tiktu waditi. Melna juħra, no luras taš
gerakais peekraſiš mums peeder, wairš nepališ ne-apſargata un
Robartš (Anglu kara-lungs Turku kara-lugu deenafšā) wairš ne-
iħſſeħš fawuš nedarbūš ſtraħdaht; winam preti nahkš Kreewu
kara-lugi, kaš ſwabadi atraulš zaur Dardaneku juħras ſchau-
umeem. — Atmetat fawuš leekāš runāš, waijadſigohš no-
iħumūš ne-uſturefeek. Beidſat fawu reħlinumu ar Turziju.
Ta rakſta Maflawas awiſes.

— Rā „Walđ. Weħſi.“ ſino, tad generalis Gurko par
fawu duħſchibu, to wiſch pee Gorni Dubnaſas un Telifchās
parahdijis, ir tizis pagohdinahš zaur Wiſu augſtafu roh-
kaš-rakſtu un zaur ſohbenu, kaš ar dimanteem iſgreħnohtš un
uſ lura uſrakſiħtš „par duħſchibu.“

Kara ſināš.

Pahr kara-notikumeem no 14ta liħdš 20tam Nowemberim
Kreewu awiſe „Ручес. Ивв.“ paſneedš ſchahdaš ſināš: Kad

Turku armija apſtiſprinatā leħgeri pee Plewnas peħz eefpeħ-
ſchānas bija eefleħgta, tad muħfu wakara-puſes armijai Bul-
garijā taš ſwarigaiš uſdewumš peekrita, muħfu eefleħgſchānas
armiju (pee Plewnas) no uſbruſſchānahm paſargahht, ihpaſchi
kaš no deenwiduš puſes nahktu, kur jauni pulki bija faſtah-
diti preekſch Osmānš-Paſchās palihdſeſchānas. Schis uſde-
wumš tika zaur tam panahktš, ta blakuš muħfu apzeekina-
jumeem wiapuf Widāš baſchabi kara-pulki tika uſ to puſi
iſſuħtiti, no tureenas leelakuš kara-pulluš gaidija, lai toħš
waretu no Plewnas attureht. Rā jaw ſinamš, tad jaw Ok-
tobera mehneſi tai apgabalā, 70 werſies no Plewnas uſ deen-
widuš-wakara puſes, wiſi Turki bija padſiħti un wairak wee-
tāš muħſeji ſeemela puſe pee Balkana ſkanſtes uſmetuſchi.
Sinamš, kad leelaki kara-pulki nahza, tad mineto ſkanſtju
maſee ſalbatu pulzjai toħš nebuhtu ilgi warejuſchi uſtureht,
ihpaſchi kad Mehmedš Ali ar fawu armiju ſreigtohš Plewnai
palihgā. Lai nu Mehmedu Ali waretu attureht, eekam Plewna
bi uſwareta, waijadſeja pee ziteem liħdſeekem kertees un to
doħmaja zaur tam panahkt, kad eenaidneekam draudeja uſbruht
un pee tam raudſija taħš ſwarigakahš zeta-weetas Bal-
kanā eeguht.

Lai nu to waretu iſdarihht, tad iſ gwardu pulkeem faſtah-
dija ihpaſchu kara-ſpeħlu, luras uſ Plewnas-Soſtijāš zetu
pret Orkaniju fawuš kara-darbūš waijadſeja faħht, kameħr
diwi ziti pulki to pawehli dabuja, marſchereht weens no Bra-
zaš uſ Orkaniju un oħtrš gar Zſkeru uſ Etropoli, lai eenaid-
neeku kara-ſpeħli tiktu daliti. Tai 10. Nowemberi muħfu
kara-pulki ſem generaladjutanta ſchuwalowa wadiſchānas no-
nahza pee Turku ſipri apſtiſprinataħm ſkanſteħm pee Prawe-
zaš zeema, netahktu no leelzeta un 15 werſies no Orkanijaš;
muħfu pulki faħahwa eenaidneeku preekſch-pulluš un draudeja
paſchahm ſkanſteħm uſbruht. Pa to ſtarpu muħſeji iſſuħtija
ihpaſchu pulku preekſch aplenſchānas, kaš ar leeleem publi-
neem, pa kalneem un grawahm eedami, leelgabaluš weetahm
ar rohlahm neſdami, nonahza tai 11. Nowemberi ap puſdee-
naš laiku eenaidneekem pee kreifaš puſes. Eenaidneekem
uſbruhta no abahm puſeħm, tā ta tee pawifaħm tika faħauti
un aiſbeħga, no muħfu leelgabaleem ſipri apſchaiditi, proh-
jam. Eenaidneeku bija pawifaħm 10 batafoni. Lai gan pec-
tujuſchi buħdami, tomeħr muħſeji dſinahš behgdameem eenaid-
neekem pakat, liħdš tumſchš atmetahš; bet deenu peħz tam
tai 12. Nowemberi muħfu kara-pulki apſtiſprinaja eenemtahš
ſkanſtes un tad dewahš uſ Orkanijaš puſi, tā ta wini tilai
7 werſies no tureenas bija attahktu. Zaur gudri un weikli
iſdarito aplenſchānu mehš zaur ſcho ſantinu paſaudejam tilai
2 wiršneekuš un 70 ſalbatu tika eewainoti.

Ta iſ Brazāš iſſuħtita gwardu jaħtneeku nobata, kaš iſ 6
ekſadronehm paſtah weja un lura leelgabali bija liħdš, gan
fawu uſdewumu iſpildija, Turku kara-pulluš no zeta nogree-
dami, bet zaur tam nu atgadijahš, ta puſohtra eſkadronehm
dragonu bija jazihnahš ar leelu eenaidneeku pulku. Tai 10.
Nowemberi dragoni faſtahdija ſew preekſchpulkū no puſ eſta-
drones. Schis preekſchpulkū aiſgahja gar Nowaſchinas zeemu,
bet beeſas miglaš beħ nepamanija, ta tur ſtaħw diwi batafoni
Turku ar leelgabaleem. Taħtaki jaħdami wini fatika Turku
jaħtneekuš, luras wini pa buſei jaw bija nodeiguſchi, kad
wini uſ reiſ ſew aiſ muguraš dſiħd ſchājam. Wairak ſtundu
wini preti turejahš teem no muguraš peenahkdameem Turkeem,
beidſohht wini atkohpahš un zeta-ſchaurumu pee Kara-Derben-

tes fapneedsa, bet par nelaini schis zela-schaurums bija no behgdameem Bulgareem pilns, ta ka newareja zauri tikt. Dragoni gribeja fawus 2 leelgabalus klints grawa nogahst, lai weeglafi waretu us preelſchu tikt, bet to til ar weenu leelgabalu dabuja isdariht, jo ohtre leelgabalu Escherkeschi atnehma un ta leelgabalneekus nokahwa. Tee pakala palikufſchee dragoni noslahjabs pee Kara-Debentas zeema un til ilgi peenahdamohs eenaidneekus atpakal attureja, lihds ziti dragoni atnahza un tad peenahlamā lahtiba atlahpabs. Schini ne-isdewigā kaufchanā muhsu yufohtra eskadronem dragonu bija schahds pametums: 3 wironeeki bija kritufſchi, 3 eewainoti un 4 fadaufiti un kahdi 70 saldati preelſch kaufchanahs palikufſchi nederigi.

Schis ne-isdewigs kautinſch tika daudsfahrtigi atlihdſinachts zaur panahklumu, ko lahds zits muhsu jahneeku pulks panahza. Schis pulks, kas is 2 kolonehm pastahweja sem generata Dandewilles wadischanas, bija us Etropoli fuhthits. Tai 10. Nowemberi, tad Prawezai usbruka weena no mitezahm kolonehm, eenaidneeku preelſchā nostahdamahs, fahla ar leelgabaleem schaut; tai 11. Nowemberi no rihta wini usbruka peepeschi weenai fkanstei un eenaidneekus aisdſina prohjam. Pa to starpu ohtre kolone, tapat ta pee Prawazes, eenaidneekus aplenkama un pa kalneem un grawahm eedama 12. Nowemberi no rihta nonahza eenaidneekem ais muguras un teem usbruka, ta ka eenaidneeki tuhli fahla behgt. Schini deenā bija til dauds panahkts, ka Etropoles pilsehtu muhſeji eenehma. Tai 13. Nowemberi Jaroslawas dragoni eenaidneekem palak dſihdamees teem atnehma 3 leelgabalus un 300 wesumus prowiantes. Etropoles eenemſchana tamdeht ihpafchi no leela fwara, ka no schejeenas zefſch eet us Orkanijas fkanstehm, ko meh ar maseem upureem efam eegu- wufſchi, jo muhsu pametums ir 48, ja eewainotohs un kritufſchohs lohpa faskaita.

— Kamehr muhsu kara-pulki Prawezu un Etropoli eenehma, pa to starpu Turki tai 11. Nowemberi usbruka Tetewenas pilsehtai, kuru muhſeji Oktobera mehnescha fahkumā Turkeem bija atnehmufſchi. Muhſeji Turku usbrulſchanu atſita atpakal.

— Us seemela lihnijs kara-laulā Bulgarijas wakara pufe Numeneefchi fawus kara-darbus arweenu tahtati aisteepej gar Donawu us preelſchu, un 6 deenas Rom-Balantas pilsehtu apſchaidijufſchi wini to eenehma un fawus saldatus tur eelika. Turku saldati, kas Rom-Balantu aistahweja, no Numeneefcheem fakahti, aisbeha us Widinu. Rom-Balanta naw tahtu no Widinas, diwi deenas ir ko eet, no weenas pilsehtas lihds ohtrai.

— Leelafi kautini bija us Schumlas zela, kur tai 13ta Nowemberi diwi Turku bataloni usbruka muhſejeem pee Rowalſchizas, kur mums stahweja diwi eskadrones. Muhſeji Turkus fakahwa, ta ka teem ar leelu pametumu bija ja-alkahp- jahs. Muhſu pametums bija weens eewainohs wironeeks un 11 saldati. Tai 14. Nowemberi no rihta Turki ar leeleem pulkeem usbruka muhsu apzeekinatam lehgerim pee Trostenikas un Maſſchlas, netahlu no Donawas. Sefſchas stundas ſihwi kahwahs, Turku usbrulſchanas wijas tika atſistas atpakal, tad muhſeji usbruka Turkeem un tohs lihds wehlam wakaram dſe- naja. Us kaufchanahs weetas ween bija palikufſchi 2500 kritufſchu Turku un schis flaitis peerahda, zil ſipri tikufſchi Turki fakahti. Muhſu pametums bija kahdi 300, kritufſchohs un eewainotohs lohpa faskaitoh. Tai pascha deenā Turki mums

raudſija usbrukt pee melnas Lomas, bet ar kahdeem schah- weeneem muhſeji tohs atgoinjaja atpakal.

— Muhſu kara-pulki Dobrudſchā schim brihſcham par tam gahda, ka waretu is Dobrudſchas Turkus pawifam isdſiht. Ari masafi kautini bijufſchi, pee lam muhſeji kara-eerohtſchus, ſir- gus un leellohpus eenaidneekem atnehmufſchi. Iſlublodami muhſeji atrada, ka Basardschika un Baltſchila ſipri apſtipri- natas. Turpreti wifs tas Dobrudſchas apgabals lihds 70 werſtehm deenwidus-pufe no Ischernawodas-Riſtendſches dſelſa- zela lihnijs ir no Turkeem glufchi tukſcha.

— Tahtal pahr kara-notikumeem runajohrt waram schahdu telegrafa-ſinu no 20ta Nowembera pafneegt. I Bogotas teel ſinohs: Kad muhſeji Prawezu bija eenehmufſchi, tad Turki atſtahja Nowalſchinu, Skriwenu un Orkaniju un de- wahs atpakal us Bratschefſchas zela weetu. Tapat Turki no Etropoles atlahpdamees dewahs atpakal us Schandornikas zela weetu. Tai apgabala ſtarp Iskeras un Ogostas upehm watrs naw neweena Turku saldati. — Tai 16., 17. un 18. No- wemberi muhsu Trohnamantineeka kara-ſpehſam bija masafi kautini ar eenaidneekem, kas ar faweem kara-pulkeem no Salonikas druzju us Ruſſchulas puſi dewufſchees.

— Turki bes pretitureſchanahs atſtahja fawas fkanstes pee Bratschefſchas un Lutalawas un aisdewahs us Soſiju. Tai 17. Nowemberi generata Ellis kara-pulki schinis no Turkeem atſtahs fkanstes nostahdija apſargatajus un dſinahs behgda- meem Turkeem lihds Arab-Ronakas palak.

— Tahtal pahr kara-notikumeem runajohrt waram wehl schahdas ſinas pafneegt. Ka ta Wahju Peterburgas awife („St. P. S.“) rakſta, tad zaur Orkanijas eeguhſchānu muh- ſeji labu ſohli us preelſchu ſpebrufſchi, jo nu muhſeju rohlās atrohnahs tas ta noſaultais Orkanijas (jes Bratschefſchas) zefſch. Ka laſtajeem ſinams, tad Turki Orkaniju ne-aistah- weja, bet aisbeha prohjam, kad muhſeji tuwojahs. Turku bija deefgan un Orkanija ir ta fakoht ta atſleha, kad grib us Soſiju tikt, un taſſchu Turki Orkaniju ne-aistahweja. Kavehjs wini ne-aistahweja, to nu gan schim brihſcham newar iſſkaidroht, laikam wini nebuhs eedrohſchinajufſchees muhsu duhſchigeem ka- reiwjeem pretiſtahtees. — No Orkanijas wed zefſch, kas par Balkanu wakara pufe pahri eet, un Orkanija ir ſipri apſtiprinata, ta ka Turkeem nebuhs eefpehjamis, muhſejeem Orkaniju atnemt, ta wineem nebija eefpehjamis, muhſejeem Schiplu atnemt. Tahdā buhſchānā, ka muhſejeem ir Orkanija rohlā, wini eefpehi us- brukt Soſijai un schahda usbrulſchāna waretu drihſ ihahſt Mehmeda Ali negatawam kara-ſpehſam par leelu pohſtu. Kad nu generalis Ellis tai 19. Nowemberi jaw lihds Arab-Ronakai, kahdu deenas gahjeenu no Soſijas, nonahjis, tad winſch la- treu brihdi war Mehmedam Ali usbrukt, ja muhsu kara-pul- keem tas israhdahs par derigu. Muhſu kara-pulkt ta noſtah- diti, ka Turkeem gan gruhti nahktohs, jaunus ſpehtus So- ſijai preelſch aistahweſchānas peewest; pee tam wehl ta buh- ſchāna eewehrojama, kad Serbia karu peefajitu, tad Turku kara-pulkeem nebuhtu pilniga ſwabadiba usbruhloht, tapehjs ka muhſeji wineem no fahneem draud. Bet kad nu bes tam wehl muhſeji tai 18. Nowemberi zaur generalis Arnoldi ee- guhwa Escherkesſkas fkanstes pee Dſchibras un Kulowizas pee Lam-Balantas zela us Berkowazi, zaur ko ir faweenoſchāna panahkta ſtarp Numeneefcheem pee Donawas un muhsu kara- pulkeem, kas pee Brazas, un ta tad ſchi lihnijs pilnigi flehgtā.

— Zil behdigā buhſchānā Turzija ihpafchi Numelijas pa-

walste) atrohnahs, pah to raksta kahda ahfemes awise ta: Nedrohschiba us jemehm paleel arweenu leelaka, jo Baschibozuki un Tcherkeschi leeleem pulkeem apfahrt blandahs laupidami, ihpafchi stary Adrianopeli un Konstantinopeli schee laupitaju bari leelahs us dshwi nometufchees. Wini eenem tohs dshwoflus, kas pahfiteem Bulgareem peeder, eetaifahs tur us dshwi un aplaupa wifus meerigus laudis, teem firgus, gohwis, aitas, baribu un zitas leetas atuendami. Schee laupitaju bari wifur leelas bailes fazehlfchi, ta ka zeta-wihri wairs nedrihst us zeta dohtees. Turzijas waldbiba isfuhitijufe kahdu kara-puljiru saldatu, lai laupitaju barus faguhfitu, bet fchis saldatu puljirufch israhdijees par neschizigu, tapeh Adrianopeles komendantis, Djemils-Pascha, pawehlejia, lai wefala batatona saldatu fataifotees us laupitaju guhstifchamu. Weidsamäs 2 nedeläs tika kahdi 30 Tcherkeschi un Baschibozuki fakerti un notefati. Nefahrtibas, ko Baschibozuki un Tcherkeschi nobara, Turzijas waldbiba dara leelas jo leelas ruhpos.

Ahrfemes sinas.

No Romas. No tureenäs teel srochts, ka pahwesta wefeliba eetoht us heigahm un wina muhscha deenas efoht flaititas. Kardinali ar ahfemes weetneeleem farunajahs pahre janna pahwesta zelfchamu. Pahwesta jaw kahdas deenas gulejis bef apfiras un kahjas uspambufchas. Nahwes fina katra brijdi gaidama. Kardinali grih jauna pahwesta zelfchamu notureht Romä un wehlahs to panahkt, ka mineta zelfchana notiftu bef laizigu waldbibu eemaisfchanahs.

No Franzijas. Ka beidsamä reifa no Franzijas sinodami peeminejam, tad stary republikas preekschneeku Mal-Mahonu un stary tautas weetneeku fapulzi isjehlfuchs fchelschanahs. No abohm pufehm negribeja neds weens neds ohtrs ko atlait un ta tad fchelschanahs deenu no deenas palika leelaka. Wezee ministeri atkaphahs un jouni ministeri tika eezelti, bet ka dshid, tad nupat eezelte ministeri atkaphfchotees un atkal jouni ministeri tilfchoht eezelti. Wifa walts un tauta atrohnahs leela nemeeriba; leelalas pahrgrohifchanas gaididami daschi jaw baidijahs no eefchiga brahtu kara, jo tad Mal-Mahons ar senatu un tautas-weetneeleem nenahktu pee weenprahrtibas, tad drihs waretu notift, ka Mal-Mahons ar kara-fpehtu nemeerneekus pee weenprahrtibas peefpeestu un tad karfch buhtu kahjas. Ka leelahs, tad fchahdas bailes ir leelas bijufchas, jo ka tagad no Parifes sinas atnahlfufchas, tad Mal-Mahons pee fewim atajinajis senata preekschneeku un tautas-weetneeku preekschneeku, lai ar teem waretu farunatees, kas buhtu darams, lai fchelschanahs waretu illidhsinahrt un pee weenprahrtibas nahkt. Waj nu isdohftees meerigi illihgt, jeb waj kawelki nebuhs pahrspehjami, tas schim brijsham janogaida.

No Konstantinopeles. Weena behdiga fina pehz ohtras atnah no kara-laukeem us Konstantinopeli. Turku fakauschana pee Madjadagas, tad pee Dewebojunas, beidsiht Karfes uswarefchana. Teel srochts, ka Kreewi eeguwufchi Etropoles-Balkana zelu un ka Turku kara-pulki Dfkaniju atfahjufchi un us Soffju aisdewufchees, fur Mehmeds-Äli stahw, ja dand, ar 25,000 saldateem. Rifaata-Paschas, Kosowas aprinka generalgubernatora usajinajums, lai wisi tizigee kerahs pee eerohfcheem, deegan peerahda, zil taklu Turzija nahlfufe. Sawä usajinajumä jeb pasludinajumä Rifaats faka, ka Serbija fakaitotees pee kara dalibu nemt un ka Muhamedaneem pee-

nahlfahs fawu tehwi semi aistahweht. Ta pawalste warohht weegli 200,000 kara-wihru fadabubt, kas tatschu nekausfchotees no Serbijas pahrawaretees un nezeetifchoht, ka eenaidneeki dshintenē eenahkt. Tahda wihse wisi wihreefchi, kas kara-eerohfchus war nest, teel us tam usajinatit un Turku garidsneeleem un teefnescheem tas laudim ja-issludina wifäs pilsfchtäs un wifäs zeemös. Wisi derigi wihreefchi teel ihpafchä rulli farakfitti, tee jaunalee preeksch ihsta kara-deenasta un tee wezakee preeksch militscheem. Kara-eerohfchi tuhdat wineem isbalami un munsturefchana wineem mahziba pasneedsama. Serwers-Pascha nefen Serbijas weetneekam to draudefchamu isfajijis, ja Serbija us karu pret Turziju fazeltahs, tad Turzijas waldbiba Serbijai uslaistu 10,000 Baschibozukus un fchi draudefchana peepildifees, tilai ar to staryibu, ka Turzijas waldbiba nodohmajufe 10,000 weeta fuhtht 100,000. Turku waldbiba jaw ilgatu laiku ar to nopuhlejahs, lai tahdu militschu pulku waretu fastahdiht; kara-eerohfchi un fchaujamas leetas tika apgahdatas un krahjumi daschäs Kosowas pawalstes weetas eetaifiti.

Schee Baschibozuku pulki tika drihsamä isrihkoti un neween Serbeem, bet ari ziteem kristigeem wirsä laisti. Ja Kreewu kara-pulki pee laika nedabubht fchohs meschonu pulkus fawaldbfinahrt, tad tahdi paschi breefmu darbi tiks pastrahdati, kahdus Bulgarijä fawä laika Baschibozuki pastrahdaja.

Zil leels kas pohstis, kas laudim zeefchams, tomehr daschi Paschas to ne-eewehro un nabaga laudis wehl plehsch, lai waretu fawas kules pildihkt. Ka sinams, tad Turzijas waldbiba ir aistleegufe labibu isweht, tilai sultana bankerim (nau-das-kungam) bija tas atkants. Schis nu fcho atkauschamu few par labu isleetaja, prohti labibu is Konstantinopeles iswefdams, zaur ko Konstantinopelē neween labibas firgus dahrgaks palzis, bet ari Konstantinopelneeleem drihs buhs badu jamirft, bet pee kam minetais bankeeris Zarift leelu naudas sumu pelnijis. Nuna, ka wiafch us tahdu wihsi kahdus 12 milionus pelnijis. Schim gohda-wihram Turzijas waldbiba wehl usdewa, lai preeksch winas kara-pulleem apgahdajohht fukarus. Wiafch few apgahdaja 14 fugus un tohs isfuh-tija us Melno juhru, lai raugohht is Odefas ohsta isbraukdamus labibas fugus fawangohht. To pee laika sinahrt dabujufe Kreewijas waldbiba aistleedsa labibas iswefchamu is Odefas ohsta. Us tahdu wihsi no Zarifa isfuhititee fugi nedabuja lohmu wilkt un bija tufschä japahedrauz atpalat us Konstantinopeli. Zariftin bija zaur tam fahde no 1 kihd 2 milionem.

Wehl no Konstantinopeles. Ka lasitajeem sinams, tad Egiptes Lehmina dehts prinzis Hafans ar fawu palihga-pulku stahw faweenohht ar Turku Donawas armiju. Preeksch kahdahn nedelahm minetais prinzis Hafans pa telegrafu aislaida sinu pee Egiptes weetneeka Konstantinopelē, to usajinadams, lai pee wina us Warnu atnahloht, fur wiafch tam rakstu nodohfchoht, furä minfch peerahda to netaisnibu, ko Anglu awifses fawäs telegrafa sinäs pahre Egiptes saldateem sinojufchas. Schini telegrafa-sinä Egiptes saldati teel nofaukti par glehweem. Egiptes prinzis Hafans, ka jaw peeminejam, fchahdas sinäs nofauz par netaisnahm un ari pretojahs Mehmeda Äli-Paschas sinahm, kas bija sinojis, ka wina usbrufchana tai 21. Septemberi zaur Egipteschu fliktu isturefchanohs ne-efohht isdewufehs. Sawa raksta beigäs prinzis Hafans pahremei Turzijai, ka wina efoht aismirjufe, ko Egipte winai laba da-

rijuse, jo Egipte bes wifas usazinafchanas esobt tublit fuh-tijuse fara-fpehlu, naudu, fara-fugus un pat fawa waldneeka dehlu. Egiptes fugi tee bijufchi, kas Suleimana fara-pulkus us Soloniki atmedufchi un ta tad kreewu abtraku eefchanu us preefchu aifkaweufchi. Preefsch ihfa laika wehl no Alef-fandrijas (Egipté) us Konstantinopeli tifufchas atfubtitas 100,000 flintas un 3 pilnigas lasaretes ar 300 gultahm. Rahdu pateizibu Egipte no Turzijas par faweem upureem montojuse? ta winfch fatu rakftu beigdoms prafa.

Prinzis Hafans fatweem draugeem ka ari fawam tehwom to fchelosfchanohs issazijis, ka Turzijas waldbiba un Turki pret Egipteescheem flikti ifturotees. „Schi rupja un bestau-niga Turku iftufefchanahs,“ nesen prinzis Hafans kahdam draugam fajija, „atnefihš fawus anglus un wehlat nebuhs to brihnitees, ka Egipte, kas til ko wehl ar Turziju stahw fakara, no Turzijas pawifom atraujahs. War ari weegli notikt, ka sultans wairs netils par tijibas galwu atfihš neds Egipté neds Arabija. Bes tam wehl Arabeeschi jaw ilgati runa, ka wini paschi few sultanu ufjelschoht is Scherifu zilts, kas ar proweeti Muhamedu ir rada un tamdeht tam wairak teeftas us sultana gohda.“

Ta faka Egiptes prinzis Hafans un pehz wina wahrdeem fpreeschohht jafaka, ka Turzijai turpmał nekahdas labas zeribas newar us Egipti buht un taifnibu runajohht ari jafaka, ka Turzija flikti pret Egipti iftufefchefs.

— Sché klahht preelckam wehl kahdu siuu pahr Cheffetu-Pafchu, kas Bulgaru flakteschana few breefmigu flawu eemantojis. Cheffets-Pafcha bija fara-pulku wadonis pee Dr-fanijas. Kad winfch nu dširdeja, ka kreewi tuwojotees, tad wizu breefmigas bailes fagrahba, ka winfch no kreeweem ne-teefohht fawangohhts. Sawas isbailes winfch rakftija pee kara-minifterijas, pagehredans, lai winam taujohht us Konstantino-peli eet un kad winfch atkaufchanu nedabuja, tad winfch pats us fawu galwu laida kahjas wata un aifdewahs us Filipopoli.

No Turzijas. Ka no Konstantinopeles teef firohts, tad atkal jauni nemeeri gaidami. Lai gan waldbiba aifleegeufe wi-fadas rihkofchanahs, tad tomehr nemeerneeki us tam neklauf-fahs, bet fawus iffludinojumus un usazinojumus pee eelas fuhreem, pee nameem un hafnizahm iflipina, kuras (prohti fludinojumohs) wini laudis us fapulzeifchanohs usazina un us nemeeribu pafubina. Starp nemeerneekem pirmá weeta eefstah-jufchees atkal softi, kas us leelakeem nemeereem fagatawojahs, lai gan waldbiba zeeti aifleegeufe softem ar politiku nodarbo-tees. — Walodas ir ifpauftas, ka daschi fleveni fabeedroju-fchees, lai waretu Mahmudu Damatu nonahweht. Schihs walodas dširdeht dabujis Mahmuds Damats esohht ta fabai-dihš, ka wairs nedrihtfioht bes fippras apwalteifchanas ne us eelas ifeet. — Uri pret Safetu-Pafchu ir nemeerneeki fajeh-lufchees; wini nofauz Safwetu-Pafchu par fpionu, kas no kreewijas naudu nehmis. Kad jaw kahdu Konstantinopelē fohht par kreewu fpionu fankahht, tad tahds ilgi fawá amatá neturefrees, bet teef drihsumá nozeltó.

No Afijas. Pahr muhsu fara-fpehla ee-efchanu Karfe rakfta firns Meshifcher-ki „Maslawas amifei“ is Alefandro-poles ta: Tai 7. Nowemberi muhsu fara-fpehls ar leelu gohdu eegahja Karfē. Gedfihwolaji ir prezigi. Wini wai-raf reifu bija komendantu luhgufchi, lai kas Karfi padehd. Bet komendants bija deputaziju wadonus ligis nofchant. 800 wirsneeki ir fawangoli. Turki un Armeneeschi nefa Leelfirstam

fahli un maifi. Bija ne-aprakftama gawilefchana, kad wira-komendants ap fara-pulleem jahja un teem pateizahs. Sem zitadeles, gubernatora mahjai preti, tapa us terafes brohkafts paturehts, pee kam pehrlona wihfigi „urah“ us Keisera Ma-jeftetes, Leelfirsta Michaila un fara-fpehla labklahfchanohs at-ffaneja. Wifaplahrt us jumteem flatijahs dauds fimtu Turku. 8. Nowemberi notureja par wifu fara-fpehlu smotru un deew-falposchenu. Salbati, kuzi nebij ilgi pee deewfalposchanas klahht bijufchi, peeluhdſa Deewu ar afaru pilnahm azim un upureja fatu mofo naudu fwehtahm bilbehm. Pehz Deewa peeluhgufchanas, lai kas Keisera Majesteti ilgi ufur, tapa aif-luhgufchanas noturetas preefsch teem kritufcheem, zaur kuru nahwi ne-ufwarama Karfe krita muhsu rohlaas. Leelfirsts un tuhfftofochi kareiwju no fpohfchas faules apfpihbeti fahweja nometufchees zelds. Pee smotras Leelfirsts faluteereja Boris-Melikowam un apfampa wina wifam fara-fpehkom gawile-joht. Pehz smotras salbati dewahs dšeedadami us fatweem kohrtelem, kur tee tapa bogatigi pazeenati. Wehl wehla nakti wirskohrteli bija dširdamas dšeesmas no ftanfiju waktš-ngu-nim. 9. Nowemberi pulkſten 11 preefsch pufdeenas notureja pee leelfirsta telts wifa fchahba un generalu klahtbuhfchaná Deewa luhgufchanu par kritufcheem. Zeturdeen pulkſten 1 pehz pufdeenas wirskohrteli aifzehla us Karfi. Leelfines eenehma komendanta mahja trihs majas iftabas. Peektdeen, 11. No-wemberi apffatija Karadagas un Arabas apzeetinojumus, ku-rus ifluhlojohht, nemas newar dohmaht, ka tohs waretu ufwa-reht. Gedfihwolaji ir apmeerinajufchees, nami ir atkal at-wehrti un tirgus fahzees. Us weza Murawjewa (agrika Kar-fes eenehmeja) fara-beedri Boris-Melikowu wifá pataujahs. Leelfirsts tohp no wifseem gohdahts un zeenihts.

N a u d a.

War gan fajiht, ka nauda ir katram pafihftama un pa-tihftama leeta, bet kad nu pahr naudas zehloni un winas wehr-ti bu tautas fainneeziba daschadas dohmas pafahw, tad ſchi rak-fta noluhfs buhs, pahr to runahht un ifftaidroht.

Wifpirna tirgoſchana pafahweja til preefchu ifmainifchana. Sainneeks, kam wairak labibas ufauhfis neta preefsch fewis un fainneezikas waijadfigs, melginaja to atlikumu ifmainiht pret zitahm fainneeziba derigohm prezhem, ka fahli jeb dšelfi. Ameriká wairak apgabals wehl 18ta gadufimtena beigás pa-ftahweja wifa tirgoſchana mainifchana; tur warejam redſeht, ka ahrſte fowas fahles iffohlja, lai waretu firgu eemihht; drufata-was ihpafchneeki peedahwaja fawas amifes pret fewestu un la-bibu u. t. pr. Schahda tirgoſchana ir tohti nepatihftama, jo zit geuhhti nahfahs derigu pretineeku atrast, ta par weemehru mahlderis, kam sabaki waijadfigi, warehs gan ilgi melſeht tahdu kuryneeku, kas iffees fewi nomahleht. Tirgoſchanas geuhtiba mafnajahs, ja tahda preze rohdahts, kura daudſeem patihftoma un deriga; tahda preze ifpilda tagadejas naudas weetu, jo ar prez, kas katram waijadfiga un patihftama, war ari katrá laifá zitas prezes eemainiht. Naudas weeta jeb ka nauda ir dasch-daschadas prezes tifufchas leetatas, Abefinija ifpildija naudas weetu dehlifchi no fahls taifiti, 6 zolli gazi, 3 zolli plati un 1½ zolli heefi, un lai nefalufstu, ar dšelfs rinki apffihpati. Seemela kreewija turpreti kashofa ahdas ka naudu bruhfeja; tas fganau wahrds „raha,“ tas ir nauda, nofihme pee Lapeem (Lapi ir fganueem radu tauta) kashofa ahdas. Kreewija pahrgahja nu wefelahm ahdahm us ahdas gabaleem, kuzi kahdu kwadrata zollu leeli un laifam no waldbibas bija ſtempeleti, naudas weetu if-pildija un kuras waldbai waijadſeja pret wefelahm ahdahm atmainiht. Wehl 1610. gada atgadijahs, ka kreeweem (ta ka-ramfins ſahſta) enaidneeki fara-laſt atnemdami tur eefſchá at-rada 5450 rubtus fudraba un 7000 kashofa naudas. Kihnas

waldbira malkaja faweeem saldateem par kaza-beenastu ar sehju, un tā wehl atrohdašs dauds žitas prezes, kas tā nauda tikufša leetataš.

Kamehr žilweft atrohnašs uf seita attihstibas (kulturas) stahwofta ar maļ waijadisbahm un pagehribahm, tamehr wini andelejāšs fawā starpā un wineem fawā naudas wehrtiba pašifstama un teel no pašcheem aisihta. Pee tirgošchanas isplahitšchanāšs fatildamees ar žitahm fwešchahm tautahm, kuzahm worbuht tā preze, to mehs par naudu leetajam, pawisam nepašifstama jeb ari nederiga, tad finams šči prezes-nauda ari wairak pee tirgošchanas newareja pilnigi lihdsch, nu waijadseja luhčohi pehz tabdas leetas, kura katram žilweftam katrā brihdī til patifstama, ka vret winašs katru žitu preži katrā brihdī war eemaiht: tabdu preži mehs nosauzam par naudu un to atrohdam eelch dahrgeem metateem, it ihpašči selta un šudraba. Pee abeem metateem (selta un šudraba) atrohdašs ihpašchibas, pehz ka laudis pašaulē ženščahs un kas tirgošchanā kohti derigi; abi metaki dabā reti usejiami un wiau sagatawofšana pagehr daudš kapitalu un darba; selts un šudrabs weegli isstrahdajami daščadā leelumā un weidā (formā): abi metaki pašahwigi pret uhdens- un gaisa-maitaščanu, tapat ari metaku spohščums un jaula škana wiau wehrtibu pa-augstina. Lai gan ari žitu metaku spohščums un jaula škana wiau wehrtibu pa-augstina. Lai gan ari žiti metaki, tā waršč (kapars), swins, ir pat dšels, par naudu leetiati, tad tomehr pee wiščahm attihstihahm tautahm ir selts un šudrabs wirsrohtu dabujufchi. Zaur naudas eewefchānu wiša mainiščana dalahs pirtschānā un pahrdohščanā un katra preze dabuhn til tad ihstenu tirgu. Nauda stahw tautas faimneežibā til pat leelā fwarā tā afinis dšhwneeku meefās; wina usnem wišas baribas un isdala pehz waijadisibas faweeem organeem. Pašaulē gan narw neweenas maščines, zaur kuzas eewefchānu til daudš darba buhtu žizis pataupihšs, ka zaur naudas eewefchānu tirgošchanā.

Ar lahuu teesbu drihšt selta un šudraba naudu ar papihra naudu uf weenu šarpeeni šahdiht, to mehs dširdeškm nahlošča numura apraštā pahr papihra naudu. K. E. . . . n.

Sina pahr ussauftteem Riga.

Pehtera- un Dohmes-basnizā: dšelszela strahdneeks Hugo Konrad Pfeiffer ar Emiliju Dilliju Mewis, Žigeris Karl Robert

Čihler ar Emmu Dilliju Fehler. Meefneeku meistars Georg Karl Friedrich Graewe ar Augusti Doroteu Kleberg. Klempneris Karl Jul. Grossmann ar Konstanziju Alwini Spengel. Strahdneeks Meffanders Rade ar Annu Kološowskij.

Žehkaba-basnizā: saldats biletneeks Tohms Maksimilian Lange ar Doroteu Treijmann.

Gertrudes-basnizā: saldats biletneeks Jahnis Kaschols ar Eihši Patjaula. Pagasta fšihweris Meffanders Mikelfohn ar Wilhelmmini Dsemstein. Tšchlers Dahwis Sestis ar Leenti Silber. Nama-ihpašchneeks Martin Dawidsohn ar Augusti Juliani Luifi Brunter.

Žesus-basnizā: šweijneeks Karl Grauding ar Katarihni Silka. Saldats aštawneeks Gusts Mährzis Sauliht ar Erihni Žihrl. Darbu-wedejs Couard Wilhelm Kluber ar Rosaliju Mariju Doroteu Fšcher, nos. Michelfohn. Fabriku strahdneeks Otto Theodor Dšoling ar Doroteu Karolini Friedmann.

Žahau-basnizā: bohdes puifs Martin Rantohf ar Kristini Dahring. Kufcheris Ansch Reekting ar Annu Minz. Tšchleru sellis Joh. Dawid Westfal ar Žli Salbert. Unterošžeeris aštawneeks Meffanders Rosenbergs ar Sami Pšilipsohn. Strahdneeks Mikelis Wofschilowskij ar Katarihni Plawin.

Žauna grahmata.

Šhini nedetā tika gatawa un ir dabujama manā bilšču- un grahmata-drufatawā šchahda Kreemu walodas grahmata, kas no mahžiteem wihtreem par derigu aisihta:

Kreemu-walodas mahžibas grahmata

preelšč

Latweešču jaunekteem, sagatawota pehz konkurfa no L. M. A. D.

Руководство русского языка

для

Латышскаго юношества, составленное по конкурсу Л. С. А. Д. Матка 80 кап.

Rihšf 24. November pee Rigas atnahufchi 3464 fugi un aisgahufchi 3495 fugi.

Atbildebams redaktors Ernst Plates.

Mahjas weefa lasitajeem un draugeem par sinu.

Ar 1878to gadu „Mahjas weefšs“ kas no 1856ta gada fahkoht teel no manis apgahdahts un drihehts, ir usnehmis fawu 23šcho gada-gahjumu. „Mahjas weefšs“ bes peeliktuma malka 1 rubl., ar peeliktumu 1 rubl. 75 Kap.; ar peesuhitščānu par pašti „Mahjas weefšs“ pais 1 rubl. 60 Kap. un ar peeliktumu 2 rubl. 35 Kap.

Zaur kreetneem raksteem un staidru, weegli saprohtamu walodu „Mahjas weefšs“ Latwju tautas mihlestibu un ustizibu jo plaščā mehrā eemantojis, tā ka pehz laštaju škaita wišč stary ziteem Latweešču laitratsteem pirmā weetā stahw.

„Mahjas weefšs“ it redelas nef sinas pahr pašaulē jo šwarigeem un eewehrojameem notikumeem un bes tam pašneebš lasitajeem par pamahžibu un derigu laika-kawelli daščadus rakstus, lai mahau žiziba un aisspreedumi suštu un turpreti labi tikumi un kreetnš tautas-gars špektā peenemtohs.

„Mahjas weefa“ peeliktums pašneebš stahstus, eewehrojamus notikumus, gudribas-graudinus, dšeesminas, johkus un šmeelus, šohbgata šarunas u. t. pr. un zaur fawu rakstu daščadibu it ihpašči panahžis fawu laštaju mihlestibu, tā ka gadu no gada nehmeju škaitls štipri wairojāhs.

„Mahjas weefšm“ ar fawu peeliktumu ihpaščas usflawefchānas newaijaga, jo kas ar wiku eepašinees, ir wixam draugs palizis, bet teem, kas to wehl nepašihru, wehletum eepašihtees ar šcho tautas lapu, jo „Mahjas weefšs“ nedrihštetu neweena kreetna Latweeščā mahjās truhht.

Šeenigus mušchtuzus, mahžitajus, mešča-lungus, škohlotajus, pagasta preeščhneekus un žitus Latweešču tautas draugus kohti usluhdlam, tapat tā lihds šajim ari turpmat fawu palihdsibu laudim pee „Mahjas weefa“ apstelleschānas ne-atrautees.

Rigā: Mahjas weefa apstelleschānas teel preti nemtas manā drufatawā un Latweešču grahmata bohde pee Pehtera basnizās; Behierburgas Ūr-Rigā Ralku eelā M 18 Winkmann t. pal-kambari Martinšona namā un Eichwald t. wihuusi pee leela pumpja; Pahrdaugawā pee Stabufch t. pret Holma t. fabrika. Tad wehl žitās pilsehtās apstelleschānas preti nems, prohti: Žehšis; Lohpmanis Peterfon t.; Walmeerā: G. G. Trey t. fawā grahmata bohde; Walkā: Rudolff t. fawā grahmata bohde; Želgawā: J. Schablowsky t. fawā grahmata bohde; S. Allunan t. fawā grahmata bohde un G. Sieslack t. fawā grahmata un bilšču drufatawā pee tirgus platščā; Talšs: Lohpmanis Simfen t. Žaunzelgawā: Adolf Schwabe t. fawā grahmata bohde; un tad Bauflā: Goerke t. fawā apteek.

Ernst Plates,

Mahjas weefa apgahdatajs un redaktors.

Sludinafchans.

Nadeem, draageem un pashkameem pashojam, Ia Gelsingfortes Latweeschu un Igaunu ehrgelnecks un dseebatajs

Jahnis Kalnii,

Ias bij dsmis tai 27. Merz 1828. gada Kursemē, Ngahles braudse, pehz ahiras un grubas stimbās, tizibā eelsh Jesu Kristu mēerigi nomica Gelsingfortē tai 10. November 1877. Melatiks teel apraudāhs un ne-ahsmiršis no

atraitnes un tshetreeem ne-ahghadateem behrineem.

Weens jauneklīs

preeksch bohdēs darishanahm war peeteittees Nikolai-eelā N 23.

Mescha-strahdneekem

par siuu.

Slipperu-zietēji, flalu-kohtu strahdneeki, plantu-un dedsmamas-maltas sahgeri war pa seemas-mehne-fcheem, tā lihji Merz un April mehnefcheem 1878 darbu dabuht Lauerkalna meschā pee Jaunjelgawas, mescha-farga Djelina Jaunā muischā uš Peterburgas schofesja pee Gaujas tilia un Ešsen muischās meschā, netahr no Baltas muischās.

Klahtakas sinas augšchā mēerōs meschās pee brahle-reem jeb Rīgā uš Weischu dambja ap Gehger-eelas fuhri N 6, pee

C. Tillner.

Kantora pahrzelschana.

Wisu muhsu laufschimeezibas mashinu un rishu frahjums, tā ari muhsu lantoris, arohhdahs togad no apahschā ralsitas deenas fahohst jaun-pahrubhwetā agrafasjā teatera-ruhnie, ee-efschana no „Basara“ Gelfsch-Rīgās Ralku-eelā N 6. Rīgā, 1mā November 1877.

Ziegler un beedris.

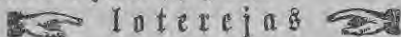
Sludinajums.

Been. publikt daru jaur fāho sinamu, tā ešnu willas-fahrschamahs mashines eristējis Dēn-kes sudmalis un peenemu willu preeksch kahrschana. Tabeht it laipni kuhdju, tam willa ir fahrschama, lai mani ar sawahm wajjahsbahm apmelle.

N. Palafuett. 2

Islohseschana

notiks 18. Dezember sch. g. tabs

loterejas

par labu Pehterburgas behrenu-nameem preeksch 5000 nabagagem behrineem, leelatais winnefts . . . . . 8000 rbl. tshetvi winnefti, latris 1000 . . . 4000 „ diwt winnefti, latris 500 . . . . . 1000 „ pawtskam 500 winneftu fohpā par 27,000 rbl. —

Lohjes dabujamas pee

D. P. Leontiew,

Ralku-eelā N 22, naudas mihschanas bohde.

20tā Dezember sch. g. pulst. 10 preeksch pufd. tifs Jaun-Debru muischā

Jauna Frohga buhwe

masakfoblitaajem isdobta. Buhwes usnehmeji war latrā laika schijs buhwes plahnu dabuht redseht pee tureenes muischās waldischanas. 2

Grosdohnes muischā, Behrjones dr. un Zehsu aprinki, tohp alus bruhšis un

flanzamas gohwis

uš renti weenam isdobtas. Klahtakas sinas pee muischās waldischanas. 1

Rīgās Latw. beedriba.

Swehtdeen, 27. November pulst. 4 p. pufd. gene-ral-fapulze. Deenasfahribā: a) general-fapulzes preekschneeta zelschana preeksch nahlofchā gada; b) re-widentu zelschana; c) apspreechana par gada mafsu. Preekschneeziba.

Pawafaras beedriba.

Pilna sapule pehz S 40, swehtdeen tai 27. Nov. sch. g. pulst. 9 no rihā, deht rewidentu mehleschana. Malfschanas tani deenā netiks preti nemtas, pee ee-efschanas beedru fahrtis ja-ufrahda. Preekschneeziba.

Zehfīs

4. Dezember 1877. p., 3 p. p.

galiga general-fapulze, deht rewidentu iswehleschanas un 12. Dezember 1877 Melkandera I. smits gabu dšimfchanas deenas swehtschana. Luwatas sinas nahlofchā numurā. —

J. L. L. B. Preekschneeziba.

Preeksch buhwes-usnehmejeem tshetrus buhw-platichus

preeksch alminu-buhwehm Elisabets-eelā Gelfsch-Rīgās numurā pee Strehneele-dahra pahrdohd ihst lehti no 10 rbl. par kwadrat-asi, kur itai 5 kap. par kwadrat-asi no gada ir gruntis-zinsē jamafsa, Georg Thalheim. 3

Pulstenu-taifitaja

Joh. G. Kundt'a

pulstenu-bohde, Sirgu- un Smilshu-eelu fuhri, jittahst preti Medlischā bohdei Ralku-eelā, pahrdohd un fataifja par wislehtako zenn wijadas pulstenu-sortes.

J. Weisferta

Mastawas tehjas-magasihne

Kauf-eelā Nr. 12, Landgrafa namā, peedahwa:

Augst-aromatisku familju-tehju no jaunaka fawastuma par 1 rbl. 20 kap., 1 r. 40 f., 1 r. 60 f. 1 r. 80 f. un 2 rbl. mahrz.,

pušu-tehju par 2 rbl., 2 r. 20 f., 2 r. 50 f., 3 un 4 r. mahrz.,

augstakas sortes lihds 6 rbl. par mahrz.,

wissmallako sato pehrju-tehju par 6 r. mahrz.,

wissmallako dšeltano tehju par 6 r. mahrz.,

rofinadi, grodu-zukuru, hawano-zukuru, kafelu, schokoladi, wisflabalo sorti, ihsti lehti.

Luhdsu uš bohdes Nr. 12 labi usmanihht.

Balsams

pret mais-iskrischannu un galwas-ahdas plausflahm, no dahjeem ahrschjem pahrbandihhtis un par labu at-rastis lihdslehtis, ir dabujams pee

N. D. Werbicki,

Kungu-eelā N 10.

Apahschā Nordel-muischās, 5 wersies no Rīgās pee Bolderejas dšells-jeta pee Slastas, Buhu-muischās un Baltahs muischās jeta teel grunts-gabali uš dšim-gruntis uš bes laut kabdas eemalfas isdohsi. Klahtakas sinas turpat muischā. 1

Tai isflawetā wihnu-pagrabā Skabtu-eelā,

pee rahstischa sem leelo pulstenu-bohdi pee

Robert Jaksch un beedra, Rīgā,

Ias jaw no 1844. g. pastahm,

pahrdohd par taifnu un lehtu mafsu, pa leelahm un mahahm datahm wijadas wihnu-sortes, tapat ari fchampaneri, rumu un ihstū Anglijas porteri. 2

Vinu- un pakulu-dšijas

wifōs numurōs teel pahrdohstas

B. Eugen Schnakenburga

kantohri Rīgā,

leelā Bils-eelā N 1, preti birschās namam.

Wislabatohs

superfosfatus

pahrdohd lehti leelumā un majumā

Albert Pefcher,

Selgawas Nr-Rīgā leelā-eelā Nr. 4.

Sahdsiba.

12ta Oktober wakarā ir pee Kaunaspišs Strada Frohga Muzeneel fahmneefam Dahw Spunde nosagta: gluschi melna tehwe, itai fahnlahju jernamā weeta ballas spalwas, 7 gadi weza, widejā leelumā, eejuhgta tumfch-bruhni pehrwerds mas brauktōs dšells-afu wahgōs bes ahdas, fehdellis uš pederehm, ah-das strenges, pakal-kehne isbersta, bet atkal nopehr-wela; preekschrati fahngalwas noberfufchi; ahdas furga-lectas un wihnu dreeses grohschu ar ahdas galeem; mas bruhns lohst ar mifina rihkt; wisa wehriba 120 rbl. judr. — Sahdsibas atpatal-gahbatajs dabu

20 rbl. pateizibas algas

zaur Kaunas pilē pagasta-waldischannu, kurai tas usrahdamš.

Zehfīs.

Teateris

4. Dezember 1877. pulstien 6 1/2 p. p.

1) Aisgahjeji. (Behnu-luga.)

2) Dauds trohschana no neekem. (Johstu-luga.)

Klahtakas sinas zaur programeem.

J. L. L. B. teatera komiteja.

Jonatana beedribas

namā tiks isrihohhtis swehtdeen tai 4tā Dezember weefigs wafars ar dauzofchannu, eemefschana Jonatana bahrineem par labu. Ee-efschana: Kungem 40, un kundschem 25 kap. Gefahkums pulst 6 pehz pufdeenas, beigas pulst. 3 no rihā.

H. Legding.

Rīgās Latweeschu beedriba.

Swehtdeen, 27. November sch. g.

Andreja-balle.

Wilees preeksch beedreem un kundschem 50 kap. gabalā, lauzineekem 1 rbl. — Gefahkums plst. 1/2 9. wak.; beigums p. 3 rihā; beedribas ruhmes, kapš flehgtas p. 4. r. — Beedru-fahrtis usrahdamas. —

Kahrtibas komiteja.

No jensures atwehlehts. Rīgā, 25. November 1877.

Drehtēhs un dabujams pee bilshu- un grohmātu-drehtetaja Genji Blates, Rīgā, pee Pehtera kasnijas.

Te klahht peelikums ar sludinafchanahm.

Sludināšanas.

Īrentēšana.

Teel īdohtas 200 puhraveetas, — 50 puhrav. pīavu, tībrumu un ganību. Mahtasas sīnas 16 werstes no Rīgas uz Lubānes leelzeta Ulbrata muišā.

Muišā

ar weenu pūsmuišā un weenu krogu, 14 werstes no Balmēeres un Bēhīm, ir

uz 34 gadi īrentējama.

Īrentētāji, kam 2,000 rbl. preekšč tabā meetas uz-remščanas, lai peeteizāhs pee muiščas waldišanas Dreeschumuišā (Baimhof).
Weeta ir beš teiššanas lada. Adrese pr. Wender.

Ruhdsu eewehroht!

Wiseem teem, kas ar spirtu, brandwīnu, smal-keem sčnabeem un līkeereem andelejāhs, daru sīnamu, ka pee manim dabu par wīflehtato zenu: par stoļu Spiritu 90 proz. . . . . no 83 līdof 85 l. prohwī 50 " " " " 48 " brandwīnu 42 " " " " 40 " brandwīnu 40 " " " " " 38 " staraja woda 50 " " " " 48 " apalkš to wabrū, "otjichij- i sčenaja" dabu pee ma- nim par . . . . . 38 " kīsch-prohwī . . . . . 48 " smalko Samatka-rumu . . . . . no 55 līdof 75 " melno balsomu . . . . . " 80 " 90 " dšektano balsamu . . . . . " 70 " 80 " dubult-kīschu . . . . . " 40 " 45 " eisenbahni . . . . . 60 " tapat arī dabult-kimeli, sefeminzi, zītronu, kanēhli, Spanešču bitteri, magerbitteri, aweau-sčelkenu (Himberen), pomeranzi, bōšbehen, wehmenu, roh-šču, inguer, sčenemer-sčnabus, konjatu, araku, bīschofu dabu 1. sortī Nr. 1 apalkš 60 kap, Nr. 2 apalkš 55 kap, Nr. 3 apalkš 50 kap. par stoļu, ka arī wīsus līkeerus par 55 kap. par pudeli, manā fabrikī, Rūsā, pretim Woppaschu pastei pee

W. Bullen.

Sawa pašā fabrikas

seeweelchu mehletus

wīfās brahnu sortēs, jaunalās fasonēs un leelākā īwehlē uz 7 1/2, 8, 8 1/2, 9, 10 līdof 40 rbl. g. atkalpaħbe- weji dabuhn īppaščas procentēs.

W. Verchendorff.

Raku- un Sčuhau-eelu sūhri № 13.

Snabas muišla-rihts

(Salon-Wellorion), līdōhts lejerkastei, īhsti glīdīs darbs, ir sawadu ee- mešlu deht lehti pahrdohdams. Mahtasas sīnas 16 werstes no Rīgas uz Lubānes leelzeta Ulbrata muišā.

Dhšā

ratu-lohki,

kā arī pašādi ohšā-lohki ir dabujami Duntēs 2 Wīdes mahjā.

van Dyk Rīga Superphosphat - Pakarda - P. van Dyk Smilšweelā. Klaytona lokomobiles un kufamas-maščines, Pakarda superfoefats un wīfadas laufsaimneziņas maščines un rihtī.

Smehde

ar dšihwollī, īhsti labā weeta ir, īshrejama maša Fegešalkā № 1, Nowitowa namā.

Zeem. Wīdsemneeku un Kursemneeku

faimneekem un buhwmanekem

zaur sčho sīnoju, ka pee man ir dabujumas wīfadas atflehgu-kaleju lectas, kā: irellini, atflehgas, enges, zepeschu krabsus, lohgu un durwju-apsitumi, bet ir īppašči sčnastīgas un sčipri taitītas atflehgas preekšč klehtim, magā- sčhnehm un sčrgu-staateem, kas īppašči no leela swara, kur tagad til daudš to sčrgu- sčagtu un zitu warmahlu atrohdahs, kas glūhne kur til waretu eelaustees, kā arī wīsus atflehgu-kaleju-amatā preekščā nahdamus darbus, pašā fabrikatu par īhsti sehtahm zenahm.

Par sčipru un labu darbu galwoju, tamdeht ka wīss manā darbnīzē teel sem manas usraudiššanas sčagatavohīs.

C. M. Schmidt,

Rungu-eelā Nr. 18, netahku no Rīgas-Wolderejas dšelsz. bahnusča un grahmatu-pastes.

Sludinājums.

Īs tahm 13 lohpu-muiščahm, kas "Mahjas weesa" 36tā numurā bija īsludinātas, Nowoa- lekšandrowflas awriaki pee Kursemes rohščehahm, Ratiščkas muiščā, grašam Dīshenhausenam peederiga, ir uz arendi īdohtas:

Julijanawa	180	defetīnas sēmes	Straucham īs Kursemes.
Wedepobstschīna	210	" "	Stradinam īs Kursemes.
Daksta	593 1/3	" "	Stefanowīščam.
Lasche	232 1/2	" "	Chalimowīščam.
Strobīschli	440	" "	Neirandam īs Kursemes.
Petraschīschli	126	" "	Schulam.

Atlikahs uz arendi ne-īdohtas:

Wīfokli-dwor	440	defetīnas sēmes.
Stemehni	280	" "
Rufschli	386 1/3	" "
Doschle	195	" "
Litwīschli	270 1/3	" "
Romae	483 1/3	" "

Beeteiššanas uz atlikušahm lohpu-muiščahm tīks pretī līdof 1mam Dezemberim 1877ta gada, bet kon- traktel mājaga buht nosledgati ne wehlati kā 1mā Janwari 1878tā gadā. Bee katras lohpu muiščas atrohnahs inventara watarajas sehtla, saimneziņas rihtī un gatama malta preekšč kurīnosšanas wai- jādīgā daudsumā uz weenu gadu, kas pehš arendēs beigšanasahs atkal ja-attahj. Wīfās lohpu muiščas atrohnahs pee Keepajas dšelszeta, kahdās 4 līdof 16 werstes attahku no Abeli un Ponemune stanzijahm.

Dširnawas.

Tai pašā Ratiščkas muiščā teel no 23šā Aprīla 1878ta gada sčloht uz arendi atdohtas Hollan- dešču wehja-dširnawas uz 2 ganseem, ar damstokmibili uz weenu gangi ar wīšahm buhwēm (eškabm), tapat ar uhdna dširnawabm, 100 aša attahku uz weenu gangi, maš tīfat pawafari. Abas dširnawas ir 200 aša attahku no Ratiščki meestīna, kam ir kahdi 1000 eedšiwotaji.

Bet Abeli muiščā no 1ma Janwara 1878ta gada teel uz arendi atdohtas Hollandesču wehja- dširnawas, no abmna buhwetas, uz 3 ganseem, 1/2 werstes no Keepajas dšelszeta stanzijas Abeli attahku un 1/2 werstes no Abeli meestīna, kam ir kahdi 400 eedšiwotaji.

Nolihgumus war dabuht sīnaht Ratiščkas muiščas waldīhā, 12 werstes no stanzijas Abeli.

Janns schelkinu-kantoris Riga

Sinder-eelas galā pašā tīrgus-malā Muraschewa kungu namā.

Wiseem gohdajameem trohoseeneekem, draugeem un pašhstameem daru sīnamu, ka pahrdohdu sčelkinu, spirtu, brandwīnu, rumu, balsamu, līkeer- us no mana pašā fabrikā, un wīfadus aħrsemes wīhnus.

Arī sohlu par kreetnu un laipnīgu apdeeneschānu gahdāht, kā arī tīhru, labu un gahrdnu prešī par sehtu zenu pahrdohht.

Ar zeeniščānu

J. Grause.

Sinder-eelā Nr. 25.

Sinder-eelā Nr. 25.

See
Jaegermanna un dehla,
andeles-wards pee
„Capsias“

Sumorow-eelâ N 6 pee Capsias mahsas-weetas
pascha namâ.

Wiseem saweem mihtem andeles-braugeem daram
finamu, ka pee mums alafschin war dabuht par leh-
tato Rigas tirgu, neween wisadas

paſ-kambaru prezēs,

kâ: zuluun, kassu, mitus, wisadas wirwes, tehlu,
seepes, swizes, jigarus un papirofus par fabrika tirgu,
petroleumu, spischlas un wisadas bohdes prezēs,
tâpat ari:

fahli, ſittes un lapu-tabaku,

bet ari wisadas dſhju un willas pehrwes, kâ: kosche-
nile ar salwi, ar to willu factanu pehrwe, anellin-
pehrwi wisas sortes,

ſſku-pehrwi,
ſlum-fahles,
kassias-bruhnu pehrwi,
ſaku pehrwi,

dſeltanu pehrwi un
wisadas mahlderu pehrwes un turklati gatarwas per-
nizas, terpentinu un lohru laſu.

Wisadas lohpu-pulwers un lohpu-etās, kâ:

Zahnu-etās,

Pehter- „ „

Sem- „ „

Bert- „ „

Sprantſchu-etās

Dimepadsmit-

bultu pulweri (peleſu un factanu),

dimepadsmit pulwers,

Kornchurgas baroſchanas un dſeedinaſchanas

pulweri,

iſtens Dlandeſchu peena-un lohpu-pulweri,

Engliſchu pulweri,

glaunder-fahli,

ſalpeteri,

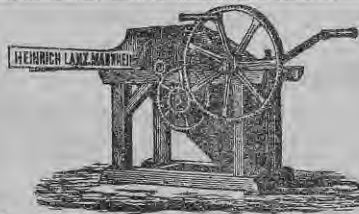
wefelibas-balsamu

dſchwibas-balsamu un ihpaſchi labu prufaku-pul-
weri un
ſeepu- un bolinajamahs-fahles

ar pamajſchanu.

Turpat ari pee mums ar apgalwoſchanu par aug-
ſtatahm zenahm, rihtigu ſwaru un gohbigu ſanem-
ſchanu teel

lini un ſehklas pirktas.

Kuſomas-maſchines

ar roſtahm un ſirgu-ſpehku dſenamas

Heinrich Lanz fabrika Mannheim.

Fabrikis ir lihſj 1876. gada heigahm pahrdewis

54,972 maſchines

las wiſlabata peerahdiſchana, ka ſchis maſchines
ir lohri heigamas.

Weenigais krahiums Rigâ

pee

F. W. Grahmann,

Nikolai-eelâ biatus Strehtreetu dahrsam.

Petroleumu

teelumâ un maſumâ pahrohd par wiſlehtatahm
zenahm

Brahlu Kamarin

pehrwu-bohdē, Rihter-eelâ Nr. 17.

Paul Stahlberga
Hutu- un zepuru-magaſihne

un
gatawu kaſchofu lehgeris

Rigâ Schuhnu-eelâ Nr. 15,

peedahwa

mufes, kaſchofu-krahgas, kaſlu-apeleſamohs (ſoljehrus) no zaunes, ſlona, ſchupahm, Iuhſcha,
apofuma, grebes putna, kengurub, biſama, Kanines, Aſtrakanes, wiſſaunatahs ſpalwu-un pehr-
titu-mufes u. t. pr. wiſleelakâ iſwehle.

Kaſchof-zepures

preekſch kungeem no bebra, Karakal, barankina, Franzuſchu
Kanina.

Kaſchof-zindus

no Schmeeſchu-ahdas un buſſkina preekſch kungeem, dahmahm
un behrneem, kâ ari baſchlikus.

Sneega-galofchas,

ſilga- un kaſchof-fahbatus, ſilga-kurpes ar ſilga-un ahdas-ſohlehm preekſch
kungeem, dahmahm un behrneem. Geleekamahs-ſohles daſchadas sortes.

Pilnigi ſehnu-uſwalki.

Gari wateereti un newateereti paletoti, uſwalki no beſahm ſtiprahm
brahnahm, pee laba darba preekſch ta wejuma no 2 lihſj 16 gadeem,
jaktſ-uſwalkus un ſchaketes.

Paletotus preekſch meitenehm

no 2 gadeem ſaktotees; ari preekſch jaunahm dahmahm.

Barankina-drahnas, Aſtrakanu, plihſchu preekſch paletoteem un beſazehm, kaſchofu-
beſazes un ſchwanu ohlektin.

Jaktſ-ſwahrkus kungeem, tâpat peedahwaju jaktſ-weſtes, jaktſ-zepures
un jaktſ-mufes.

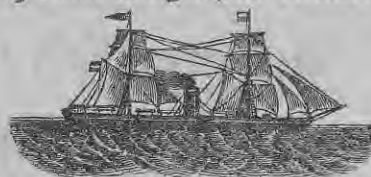
Dreimann un Block
wadmalaſ-magaſihne

Rigâ Kauf-eelâ Nr. 2.

peedahwa par wiſlehtatahm un nenobtingeſamahm ze-
nahm: daſchadus ſeemas-un wafaras-buſſtinus preekſch
uſwalkem, dubuſtkof drahnas preekſch kungu- un
dahnu-paletoteem, tuhku (wadmalaſ) wiſas pehrwes
preekſch ſwahrteem, kaſchofu-pahrwiſſchanas, ſama-
nahm un wahgeem, dahnu-tuhku, ſarfam tuhku
preekſch teſtu- un baſnizu dekeem, ſaku tuhku wiſas
platumōs preekſch bitardeem, bebra-boju, ſlaneti, au-
dellu, nehſdogus, ihra ſihda ſatatus u. t. pr. 4

Engliſchu

aufſchamu deegu paſ-kambaris

„pee fuqi,“

Rigâ, pee Sinder-eelas wahrteem Nr. 29,

S. K. Pobegalow un dehla,

peedahwa aufſchamus deegus wiſas numurds un wi-
ſabās pehrwes par wiſlehtalo zenu un wiſlabato
engliſchu ſorti. Tur, at ir ari dabujami wiſadi au-
delli un drehbes, ſpalwas, duhnas,
eſku-pehrwes, wadmalaſ un t. pr.

Uſ durwim redſams kugis Nr. 29. 5

Kaukaſijas
magaſihne,

Jaunâ-eelâ Nr. 19,

preti Domes gangim, peedahwa ſchah-
das prezēs, ihpaſchi preekſch ſeemas-
ſwehtu dahwanahm derigas, kâ: rihta-
ſwahrkus (Schlaſröde) no Berſe-
ſchu audumeem, wateeretus dekus
wiſabās auceendōs, lakatus, drehbes
iſ ſihda un wilnas, kungu- un behenu,
daſchlikas un daſchas jitas prezēs, kâ
ari par derigu atſihtu ſutainu pulweri.

Dr. D. Jaralow. 2

Triſchas ahdotu- un

bumberu-ſehklas

peedahwa

S. Goegginger,

Sinder-eelâ N 15. 2

Plawu un meſchu gabali

teel preekſch gruntſplaiſcheem pahrdohi 6

Annas-muiſchâ

g werſtes no Rigas, pee Saſlanta, pee Zufuma dſelēz.

Jaun-Bebru muiſchâ

ir no Jurgeem 1878 weena lohpu-muiſchâna iſren,
teſama ſaur tureenes muiſchas-waldiſchanu. 2

Brabantes rohse.

(States Nr. 47.)

Herzogs farahwahs, it lā winsch buhtu newitoht lahbai tšchuhylai wirsū usminis, un ar breeimigahm dufmahm winsch greesa fawas azis us fawas Marijas, kura oħtrā istabas puse pee lohga fawam weefam lihhdjās sehdeja, un laipni smaididama us wina runu klauſijahs. Numiriki kēhra wina laba rohla pehz sohbera spala, kusch winaam pee fahneem lahrahs. „Tas nelectis,“ winsch fazija sohbus greesdamis, „lai Deens winam ir schelligs, tad winsch scheid lā weefis atnahdamis, fahls fawas azis us manu seewu pazelt . . . Wai juhs, Hildegunde, sineet lo no tam?“ fazija winsch klarbā balſi, „la juhs efeit us tahdahm netizibas dohmahm nahkusch?“

„Es jaw jums ne-efmu nelahdas netizibas dohmas isteifuse,“ fazija wina, herzoga no dufmahm spigutodamas azis zeeti skatidamees, „es tilai jums stahstiju to, lo es efmu redsejuse.“

Herzogs zeeta lahdu brihtinu klusu, un tad fazija: „Man schkeet, la grafs no eefahkuma, tad winsch scheid atnahza, bija greibjis juhfu labprahhibu eemantohht, lā jaw es patš no juhfu abeju weentefigahm runahm noſlahetu.“

„Ta tilai bija tahda islikſchanahs,“ wina fazija ar flumigu firidi. „Grafs tilai bija nodohmajis, ar manim spehletees, — lai waretu to apfleht, lo bija nodohmajis dariht,“ wina fazija ar til klusu balſi, la herzogs pehdejōs wahrduš newareja fadsirdeht. Wina atwehra attal muti, gribedama wehl wairaf gistes herzogam aufis pilinaht, bet Anſis Bentahls, tas nerris, kusch herzogu un winau bija wifu to laifu usmanijis, isſauza winaš nodohmu, winsch peegahja pee fawa kunga un fahla daudš un dachadus johlūs taſſiht, la herzogam ir negriboscham bija jaſmeijahs, un drihs fastahjahs wiſi bruneneeki abeem riakti, un apleezinaja, la schodeen nerris efoht ihstēni fawu johlu mahkflu irahdijis. Herzogene, kura Anſcha johlu stikus un runas nezeenija, meta zitahm leelmahtehm un kundschm ar rohlu, lai eetoht ahra dahrsā, mihligā pawafaras wehſumā pastaigatees. Hildegunde winai nepeebeedrojahs, ehwergehliba un atreebſchanas dohmas winaš kruhtis wahrijahs, wina melleja weentulibu, lai waretu fawahm iumſchahm dohmahm ihstēni nodohthees.

Pilēdahrsā attahlatā galā atradahs lahda leela weza gohba, kuras sari gandrihs lihds semi nolahrahs. Tē schini pašlepena kohla pašehnā atradahs lahds almena benkis, us ta wina nosehдахs un eegrina dſilās dohmās. Wina nemas nemanija, la faule jaw bija nogahjuse un mitra migla no tuwejahm upehm uslahpa, kura winaš karsto peeri un plikōhs plezus dſifinaja, bet us reis wina fatruhlahs un klauſidamees galwu pazehla. Rahda balſis winai eefkrehja aufis, kura winaš asinis oħtrik aħtri fahla paš wifahm dſihſlahm dſiht, un apflaidamees wina eeraudſija herzogeni, kura graſam blakam paš dahrsu stalgaja. Waj tas nu bija ais kalneem no-eedamas faules atſpibuma, kusch Marijas waigus ar til janku purpura fahrtumu fahrtōja, jeb ari graſa wahrdi, kusch besgaligu mihleſibas juſchanu pilnš runadams winaš flajjās mihligās azis luhlojahs? . . . Hildegunde pašlehpahs dſilaktumſchajā gohbas pašehnā; bes la wina buhtu pamanijuſchi, winai abi aifgahja Hildegundei garam.

„Nerunajat wairš tahlatu, es nedrihſtu us tahdeem juhfu wahrdeem klauſitees,“ fazija herzogene, gribedama to rohku atpaſalam wilkt, kuru grafs bija fahkris un ar tuhſtoſchahm butſchinahm apſedſa, bet winaš balſis neſkaneja bahrgi, nebs ari pretigi, bet mihligi un drebedami, un winaš azis raudſjahs laipnigi grahſa waigā. „Juhs aiſmirſtat, tad es efmu laulata seewa un Bairijas herzogene.“

„Es, Marij, aiſmirſtu wifu,“ atbildeja winsch ar dedſigu balſi. „It wifu — tilai to ween nelad, la es juhs mihleju, un bes jums dſihwoht newaru! Waj tad man naw wezalas teefibas us jums, neta juhfu laulatam draugam, kuru tehwa warmahziba jums uſſpeeda? Waj es juhs jaw nemihleju, til lo es no sehna gadeem biju isaudſis, un juhs wehl maš meitens bijat, waj juhs man, muhſu jankā behrnibas laikā neſohlijat ar mul un rohku uſtizibu, pirms neta wehl ſweſchs warmahls muhſu firdis bija schkris?“ . . .

„Al zeeteet jel klusu,“ isſauza wina baitu pilna, „zeeteet klusu un atſahjeet mani weenu! Tas ir teefcham man preeſch mana laulata drauga leels grehls, tad es wehl ilgati us juhfu wahrdeem klauſohs!“

Winsch noſlihta pee winaš fahjahm. „Marija,“ winsch isſauza, „Marija, manas jaulahs jaunibas weeniga ſwaighe wai juhs teefcham gribat, lai es juhs atſahju? Waj manim teefcham ir wihlees, tad mums pirmo reis faredſotees es eeraudſiju lahdu muhſu agrakajas mihleſibas ſtarianu no juhfu azim atſpibohht? Waj tas bija meli, tad juhs ar ſalbeem laipnigeem wahrdeem manim fazijat, juhs buhtut preezajuſchees — ne — tas buhtu juhfu karſtala wehleſchanahs, tad es ſchaitan paleeku, un lahdu laifu wehl juhfu pili palawejohs . . .“

„Ne,“ fazija wina un karſtas aſaras rifeja pah winaš waigeem, „ne, juhs ne-efat wiš wihluſchees, es jutohs laimiga pehz til ilgas ſchirſchanahs juhs attal reis redsoht, juhs tal efat mans mihlais draugs un jaunibas beedris.“

„Tilai tas ween?“ winsch dedſigi teiza. „Marij, waj tilai tas ween, un wairaf neſas?“

Wina ſpeeda fawu trihzedamu rohku us kruhtim, it lā gribedama tahs ſtipru puſteſchanu aptureht. „Ja, tilai tas ween, tadeht la — juhs nedrihſtat neſas wairaf manim buht!“

Winsch ailika rohlas preeſch fawa waiga. „Marija,“ fazija winsch ar fahpigu balſi, „Marij neſakeet tā us manim!“

Wina noleezahs pee wina us ſemi un uſlika lehni rohku us wina kruhsaineem mateem. „Uſklauſat meerigi, lo es jums tagad teiſchu,“ fazija wina ar lehnu pahrunadami balſi, „muhſu ſarps waigaga buht ſkaidribai! Tas nebija nelahdi meli, tad es jums faziju, tad es wehletohs labprahht katre deenu juhs schini pili redseht . . . manim likahs, tad juhs ar fawu firidi efeit peekhruschees manai piš kundſei Hildegundei, un es dohmaju ari, tad juhs pee Hildegundes rohlas luhloku fawu laimi atrast, tad mehš waretum uſtizigā draudſibā kohpā dſihwoht!“

„Kas tad ta Hildegunde ir preeſch manim?“ fazija winsch aħtri „un kas tad wina ir manim bijuſe? — Teefcham it neſas! . . . Wina gan ir mehginajuſe wiſadi mani ſewim pašlabinaht, bet tā tad waretu weena firdis, kura ir no mih-

lestibas pilna us jums, fchihš gešigas meitenes tihlā tikt fakerta? Ne, ne muhšam! Kad ari jums tā isliktohs, kad es pehz winas labprahhibas tihloju, tad tas bija tikai tadeht, ka wina dauds laba no jums runaja. Manim likahs, ka wina ir jums itin padewiga un ka wina juhs mihle un zeeni, un ta dšeesma, ko wina juhsu usflawefchanas deht dšeedaja, flaneja manahm aušim ne-issakoht faldi!”

„Kufch!” isfauza herzogene fahihdamees. „Kas tad tas bija? No Deewa pušes, tad tikai nau kahds muhšu runu noklausijees, tad es buhtu pasudufe! . . . mans laulahts draugs! . . .”

Grasš bija uslehzis augšam, un wina azis grohšijahš dahsam no weenas pušes us ohtru un winšch klaušijahš it usmanigi, bet wišš polka klufu. Zits ir nekahš nebija dširdams tā tikai lapu lehna fchahstchana, zaur kurahm lehns wakara wehjušch puhta.

„Kahlat,” fajija herzogene, „eestim pili atpakal, kamehr tur wehl nefahl manih, ka es tik ilgi prohjam esmu.”

„Al paleejeet jel fcheitan wehl,” fajija grasš un fahchra winas rohlu, man wehl ir dauds kas jums ko fajih!”

Wina rahwahš ahtri walam un stehdšahš prohjam, fajidama: „Ne, ne weenu wahrdu wairaf, es fawu peenahthumu un feewahš gohdu aismirdama, jaw tā par dauds ilgi us juhsu wahredeem klaušijohs!”

Winšch gahja winai pakal, lehnuš mihliguš wahrdus us winas runadams, bet wina tohs ne-eewehrodama gahja arweenu tabtaku, un ne-attahjahš, pirms bija us fwetšchu gahšmu usgahjuše, kas no belles sahles zaur lohgeem us satu sahli atjpihdeja. Tur wina palika stahwoht, un ar pawehledamu rohlu wehdinašchanu rahdija winam, lai nenahfoht wairš turafu un gaidija, lihds winšch kruhmu ehna bija nosudis un tad gahja zaur wafajahm durwim sahle eelšchā. Pehz tam, kad grasš ar herzogenes bija jau ischchirufchees, palika wehl Hildegunde kahdu brihdi turpat stihwa un nepakustedamees stahwoht. Tad wina us reisu pazehla fawu duhri us to puš. Kur wini abi preelšch winas azim bija nosudufchi un isfauza aishmakufchā balsi: „Pagaidi tikai, herzoga gahpajcha, to tu muhšam peemineš, kad tawš paslepens mihletajš tikai neleetigu fwehli ar manu firdi ir dšinis! Tu un winšch, kuru es tagad tikpat eemihstu, ka es winu agraki mihleju, juhs abi to peeminefeet, es jums gribu breefniagi atreebtees. Un warbuht tas pats lihdeklis, kuru es juhsu atreebchanas deht gribu isdohmaht, jums abeem pehdeju stundiu peefuhthš!”

Nezil tahlu no Wirzburgas, pee kahdeem stahweem klints kraštem, pazelahš augstu gahšā kahda feeweefchu kloštera tohrni, kuru kahda deewihijiga Bairijas herzogene bija dibinajufe. Rihšs tik ko jaw fahla fahthroht, bet kloštera basnijas lohgi bija wišš apgahšmoti, un muhšeru dšeesma, kuras bija pee fawas rihta luhgšchanas fapulzejušchahš, atflaneja tahlu mešchā. Lehnam un pa pahram nahza winas tagad no basnijas us fawahm istabahm atpakal, kur leelaka data no winahm gahja wehl atdufetees, kamehr pulkšenis winas pee brohlasta luhgšchanas fauza. Weena no winahm, pahr wifahm ta jaunala un flahstaka, eegahja ahtri pahf fawas istabinas fleegni un aishlehdša durwis, un tad nowilka fawas rupjas drehbes un krelu, panehma kahdu pee feenas karadamohš striki un kuhla fawu meefu tik ilgi, kamehr wifur

afinis tezeja. Tad wina nometahš preelšch jumprawas Marrijas bildeš us zeieem, rohšchu krohni starp faweem pirkštem greefdama, un tad flaitija weenu tehwireisu pehz ohtras. Ta bija mahša Benedikta, Hildegundes tehwa brahla meita, kura reis wišā Wahšsemē tika isflaweta un fahkta flahsta Hadwiga no Marsheimas.

Winas tehws, Marsheimes pils ihpafchneekš, bija krusakura apafsch drohšchfirdiga Balduina wadišchanas lihds kahwees un bija tur apprezejees, pehz tam bija winšch atpalam atgreetees us Wahšsemi, fawu feewu lihds atwesdams, kura, ka tika teiktš, efoht kahda Greeku augšmana meita. Bet drihs pehz tam dahchadas walodahš ispaudahš, kuras apleezinaja, ka wina efoht kahda Nemeneefchu schihda meita, un wina pate turotees zeeti pee fawu tehwu tizbas. Brune-neekš Marsheimš bija karsti eelšch winas eemihlejees, un newaredams wairš schlictees, bija lizees no kahda preestera fowi ar winas falaulatees. Likahs ari, ka kauschu walodahm bija tairniba, kuras apleezinaja, ka wina ne-efoht křistita, jo wina nekad basnija nerahdijahš, ir pat wišū leelakahš jwehku deenahš ari ne. Tajahš aplahretejāš nahburgu pilis dšihwodami leelkungi turejahš tadeht attahlu no Marsheima un wina laulatas draudšenes, un Hadwiga usauga klufā weentulibā fawa tehwa pili. Bet lihds ar winas mahtes nahwi, kura nomira, kad Hadwiga tikko feschpadfuito gadu bija fahneegufe, notika leela pahrwehřchanahš winas dšihwošchanā. Bairijas leelkungi, kuri tik ilgi, kamehr wina feewa dšihwoja, deht winas zits un tizbas attahlu turejahš, fahla tagad bagato Marsheimu lihds ar wina flahsto meitu fawā draudšibā usamit. Marsheima pils tika tagad gandrihs katur deenu no Bairijas jauneem neprezejušcheem leelkungeem apmelleta, kuru magneie, kas winuš us fchėjeni peewilka, bija tapat pilskunga leela ischcheyrdeschana, ka ari Hadwigas flahstums un laipniba, ar kuru wina katur reisi weefus fanehma.

Bet, lai ari deesin zil augstu winas flahstumu un laipnibu wišū zeenija, tad tomehr no wisa ta pulka ne weens weenigš ne-atradahš, kuršch buhtu gridejis wiau prezeht, deht winas mahtes un deht tahš fchahubichanahš, waj Hadwiga wareja buht laulibā dšimufe, katriš no tam atrahwahš. Ne weens ari newareja to apgaltwoht, ka winai bija teefibas, fawa tehwa wahrdu neš un ka pehz wina nahwes wisa fawa tehwa muishas mantohs. Ta pagahja dahši gadi, bes ka buhtu Marsheimas pils ahri gā dšihwošchanā laut kas pahrgrohšijees un pils sahles nebija nekad no weefeeem tufchahš palikuschahš, leelas belles tika gandrihs katur deenu tairitas un Hadwiga pate seedeja wehl arweenu spigutodama flahstuma. Likahš ari, ka wina par to mas ko ishajija, ka winas mihlotaju pulkā it neweens pats prezeneekš ne-atgadijahš. Drihs pehz tam winas tehws grehthi fahlima, un kad winšch jaw juta fawu pehdeju stundiu tuwojamees, tad winšch lita wišfeem, kas ap wina gultu stahweja, tiklab faweem draugeem, radeem un mahžitajeem, ka ari wišfeem mahias laudim iset no istabas ahra, un palika tikai weens pats ar fawu meitu. Kas toreis starp to mirdamo Marsheimu un wina meitu tika runahš, to neweens sinahht nedabuja, bet kad Hadwiga no istabas isnahza un fajija wineem, ka winas tehws efoht nomiris un fchi efoht patlaban wiam azis aishpeeduše, tad islikahš, ka wina weenā stundā par dauds gadeem buhtu wezaka palikufe. Wina nobahla ka marmora afmins un palika ka fahalufe stahwoht, kad winas tehwa-brahlis, Hilde-

gundes tehwa us winaš fajija, ka fchis palikfchoht Mars-
heimas pilš ihpaſchneekš, jo fchi newarohht tabehl tehwa ih-
paſchumu mantoht, ka ne-efohht laulibā dšimufe; wina ſlati-
jahš zeeti un auſſti winam azis un ar meerigu balſi atbil-
deja: „Eš efmu pateefigi laulibā dšimufe, mana mahte bija ma-
nam tehwa peclaulata feewa, un eš fawu taiſnibu pret jumš
aiſſtahweſchu preekfch keisara un walſtibas. Eš gan femu ne
fpehzigā meitene un beš lahda aiſſtahwetaja pret juhfū pee-
kritejeem, tad tomehr lahda ſtipra rohla fneegš man palihgu.
Eš tagad eeſtahfchohš eekfch Uſulineru kloſtera ordena, kuzam
eš efmu wiſu fawu mantu norakſtijufe. Kloſtera preekfch-
neeziba mani apfargahš un manā weetā, dehl manahm tee-
frahm un tehwa ihpaſchuma mantoſchanahm, pret jumš zih-
niſeeš.“

Hadwiga tureja wahrdu un eegahja kloſteri. Kloſtera
preekfchneeziba metahš tagad par bahrina aiſſtahwetaju, un
jaw gadeem teefajahš ar Hedwigahš tehwa brahli dehl Mars-
heima mantoſchanahš. Schiš bija tagad pa to ſtarpu nomi-
riš, bet wina meita Hildegunde weda prozeſi fawa tehwa
weetā jo dedſigati uſ preekfchu. Behdigi taiſchu Hildegunde
dehl lahdaš kamber-jumprawahš apleezinaſchanahš, prozeſi win-
neja. Schi kamberjumprawa bija pee nomiruſchahš Mars-
heima feewahš dšihwojuſe un iſſajija, ka wina efoht klaht bi-
juſe, kad Marſheima feewa efoht uſ nahweſ-gultu gulejuſe
un ar fawahm paſchahm azim redſejuſe un ar auſim dſtred-
juſe, ka wina to Deewa maiſi, ko preeſteris fneedſiš, ar reeb-
ſchānu efoht atpaſat grubduſe un ar ſkanu balſi iſſkaidro-
juſe, ka wina efoht ſchihdeete un gribohht ari fawā tehwu
tizibā mirt. Behz fchihš azu-leezineezehš leezibahš, kura bija
ar ſwehreſtu ja-apſtiprina, nebija wairš nekahda ſchaubiſcha-
nahš, Hadwigu no mantoſchanahš iſſlehg. Hadwiga — jeb
tā ſakohht mahja Benedikta, tā wina tagad fauja — zeeta
ne-iſſakohht gruhhti apakfch ſcha killea, wina bija zerejuſe
kloſteram fawu bagatu mantojumu lihđš ar fawu augſtaš
kahrtaš wahrdu dahwinahht, bet nu wina redſeja abuš fewim
atranjam, un kad wehl no teeſneſcheem winaš ahrlaulibahš
peedſimſchāna nitu apſtiprinata, tad wina ari nedrihſteja wairš
kloſteri palikt jo fchē tika tikai laulibā dšimufchahš gohdigahš
feeweeteš uſnemtaš. Ar karſtahm aſarahm deen' un nakti
luhđſa wina Deewu un wiſuš ſwehtohš, lai wini teeſneſchu
firdiš lohžitu winai par labu.

Tā wina ari ſchoriht karſtāš luhgſchānāš preekfch tahš
ſwehtahš bildeš guleja uſ zeteem, kad ſtipra klaudſinaſchāna
pee winaš durwim wina ſatrauzeja. Wina pajehlahš un at-
wehra durwiš, bet ka wina ſatruhlahš, kad wina eeraudſija
Hildegundi eenahkoht.

„Kaš tad tewi uſ ſchejeeni dſen?“ wina iſſauza.

„Wiſu wairak ta wehleſchānahš, ar tewi ſalihđſinateeš,
mani uſ ſchejeeni pee tewim dſen. Eš tewim tagad fohlu
draudſibu! To pagchreſchānu, ko kloſtera preekfchneeziba tawā
wahrđā manim peeneſa, eš ſanemu par pilnu. Wiſi lauki,
plawāš un meſchi, kaš tawam tehwa peedereja un kloſtera
tuwumā atrohđahš, tagad tewim peederehš, un eš tewi gribu
tagad tā riktigā laulibā dšimufchu tehwa brahta meitu aiſiht.“

Nonneš bahlaiš waigš ſahla jaw fahrtoht, un no winaš
noraudatahm azim jaunš preeka-ſtarš atſpihdeja.

„Augſtaiš Deewš, eš tewim it firſnigi pateizu.“ fajija

wina klufu, „kad mana luhgſchāna ir pallauſta tituſe un
ſchis flohgš no mana kalla nowelšs tiziš!“

„Tā pateizibu par manu labprahtigu firdi.“ fajija Hil-
degunde, „pagehru eš ari kaut ko no tewim.“

„Nu, ko tad tu pagehri?“ praſija Hadwiga ahtri.

„Neko daudš.“ fajija Hildegunde fmeedameeš. „Eš ſinu,
ka tu prohti ſmuki rakſtiht, kamehr eš tikai ar mohlahm waru
fawu wahrdu uſrakſtiht un kad nu man nohtigi kahdam drau-
gam wehſtule ir jarakſta, un eš negribu neweenam no pilš
eedſihwotajeem fawu noſlehpumu ſinamū dariht, tad eš efmu
nahluſe tewi luhgt, manim kahdu wehſtuliti norakſtiht.“

„Weenu wehſtuli?“ praſija Hadwiga brihnodameeš, bet ku-
ram tad?“

„Graſam Baumburgam, manam faderinatam.“ fajija Hil-
degunde ar ſtohmidadohš balſi un nolaiſtahm azim.

„Graſam, tad taš herzoga weeſiš ir tawš bruhhgānš?“
praſija Hadwiga ſchaubidameeš.

„Tā taš ir.“ fajija Hildegunde ahtri.

„Kod tu ar wina eſi faderinata un winſch pili dšihwo,
kamdehl tad tu gribi winam zaur manim wehſtuli rakſtiht, jo
tu jaw wari winam katra ſtundā pate wiſu teikt?“ fajija
nonne, ar ne-uſtizigahm azim uſ Hildegundi ſlatidameeš.

„Ne, to teeſcham newaru.“ fajija Hildegunde ahtri, „jo
herzoga, kuzch mani ar fawahš mihleſtibahš peedahwaſchānu
meerā neleek, farga mani no wina un katra ſtundu ar dedſi-
gahm azim mani uſſkata. Winch uſ wiſadu wiſi muhſu
prezeſchānahš iſſaukš, tabehl mumeš no bailibahš preekfch wina
muhſu noſlehpumš ir klufu jatura, un tad tik wehl mumeš
atleek weeneš lihđſelliš, kad mehš gribam muhſu mehrki fa-
ſneegt, taš ir: waſlepena aiſbehgſchāna no ſchihš ſemeš.“

Hadwiga kratija netizigi galwu. „Tewi herzogaš mihle,
waj tad winſch tewiš dehl no tahš laipnigahš un mihligahš
Marijahš atſtahtohe?“

„Hildegundeš luhpaš drebeja un winaš pirſti tā krampiš
ſakehra fawa ſchidrauta ſtubri. „Nepraſi un neſchaubeeš ne-
ko ilgati.“ iſſauza wina dſedri, „bet dari, ko eš no te-
wim pagehru!“

Hadwiga ſlatijahš kahdaš pahra minuteš, tā ar fewim
zihnidameeš, uſ ſemi, un tad fajija: „Bet kad eš daru, ko
tu no manim pagehri, kaš tad man par to galwohš, ka tu
fawu apfohlſchānu tureſi, kad buhji fawu mehrki faſnee-
guſe?“

„Tē ſchis papihriš.“ fajija Hildegunde un iſwilla kahdu
pergamentes rulli no fawahš keſchahš. „Tē ir ta pagehreſcha-
na, ko kloſtera preekfchneeziba tawā wahrđā no manim pa-
gehreja, ar manu wahrdu paraſtita.“

Nonne kehra ahtri pehz ta rulla, bet Hildegunde tureja
wina zeeti, un kahdu zitu ne-aprakſtitu pergamentes fleju wi-
nai fneegdama fajija: „Papreekfch norakſti tē wahrdu pehz
wahrđā, ko eš tewim preekfchā fajichu, pehz tam eš iſmi-
ſchu ſcho rakſtu pret to wehſtuli.“

Hadwiga noſehdahš kluzereſdama uſ ta weeniga benki-
ſcha, kuzch winaš kamberiū atradahš, un tad ſpalwu panem-
dama fajija: „Tagad eš efmu fataiſijufeš, ſali tikai, kaš
man ir jarakſta.“

(Turpmat wehl.)

Grādi un seedi.

Androklus un lauwa.

No svehru pateizibas ir daudsi eewehrojamas preekščihmes, pee kuru pateizibas nan jafchaubahs.

Bezā Rohmā laimejāhs kahdam wehrgam, wahrda Androklus, fawam breefmigam lungam issprukt un kahdā Afrikas tukšnesi behgt. Winam gadijāhs alu useet, kuru winšč jew par pajumtu isredseja. Bet kā winšč istruhlahs, tad ne-ilgi pehz tam leels lauwa alā eenahza un preekšč wina noštahjāhs. Winšč tika drohščahs, kad redseja, ka lauwa bija pee weenas kahjas eewainohs un leela skabarga wina nagōs eeduhrufehšs. Lauwa sneedsa winam eewainoto kahju, it kā winšč no wina palihdšibu pagehretu un Androklus drebedams iswilka skabargu no lauwas kahjas. Lauwa parahdija fawu preeku un pateizibu, kā til ween svehrs to war dariht; wifu labāto medijumu winšč nefa tam wihram, kuršč winu no leelahm fahpehm bija atswabinajis.

Ar laiku Androklus apnīka lauwas beedram buht. Winšč aisdewahs us apdšiwotu weetu, bet tika ahtri fakerts, fawam agrakam lungam nodohts un us nahwi noteefahs.

Doreis bija Rohmā tas breefmigs eeradums, ka us nahwi noteefateem wehrgeem bija ar lautwāhm, leopardem un ziteem plehšigeem mešča svehreem jazihnāhs. Kahda no wifahm pušehm eeflehgta weeta dereja par zihnīščanāhs-plazi; wifaplahrt ap šcho plazi bij pa-augstinatas weetas preekšč flakitajeem, kuri breefmigo flatu redseht wehlejahs.

Arī Androklus tika noteefahs, ar lauwu zihnītees un jau dasčas minutes trihzedams us breefmiga zihnīščanāhs-platšča stahweja. — Tuwejahs durwis atwehrahs, — ar breefmigu ruhščanāhu kriht kahds lauwa us nelaimigo. Tik weenu azumirkli pastahw lauwas dušmas un Androkla isbailes; jo us reis lauwa noštahj un ar brihnoščanāhu usflata Androklus, nogulstahs preekšč wina un israhda leelu preeku.

Kas tas? flakitaji brihnodamees issauzahs. Kahda burwiba ir lauwas niknumu remdejuse? — Nebija nekahda burwiba, bet lauwas pateiziba; jo lauwa, ar kuru bij Androklus jazihnāhs, bija tas pats, ar kuru winšč dasčas mehneščus tukšnesi til labā faderibā bija dšiwojis. Kad wehrgs fawu likteni issahstija, winšč tika apšehlohts un tillab winšč kā ari lauwa walā laists.

No fchi brihšča lauwa winam kā funs palat tezeja un kur winšč nonahza, fauza jauns un wezs: Redseet pateizigo lauwu, kas fawu glahbeju isglahba; redseet zilweku, kas ir bijis lauwas ahrste un draugs! —

Turku tiziba.

Kahds Turku salbats bija grehti eewainohs un tika flimniza ahrstehts. Kahds Anglu ahrste winam gribeja kahju nogreest. „Kas tad notiks, kad manu kahju nenogreestihš?“ eewainotais prasija. „Zums tad buhs jamirst,“ ahrste atbildeja. „Un kad kahju nogreestihš?“ Turks atkal jautaja. „Tad juhs kā krohplis pee dšiwibas warbuht palifseet.“

„Tad leelat mani meerā,“ Turks atbildeja. „Labakt gribu mirt, jo tad es nahlu 7tā paradihšē. Paleeku es kā krohplis pee dšiwibas, tad sultanam wajaga mani kahdus 40 gadus ušturreht — un es sinu, ka winam naudas naw.“ Un tā

ari notika, kā bija fajizis: kahja netika noņemta un winšč nomira zeredams, ka nahščohht Turku 7tā paradihšē.

Turku lohpiiba.

Zil tahtu Turku eemihdeschana pret kristigeem sneedsahs, to peerahda fchahds atgadijums. Ahrste Bronislawš Borasinski, kas Warschawas uniwersitete par ahrsti studeerejis un us kara-lauku aisdewahs, ir zaur fawu zilweku mihlestibu nahwi atradis. Borasinski kahdam eewainotam Turkam faistija bruhzes pee Plewnas. Kad winšč Turkam bruhzes bija fahschjis un patlaban gribeja uszeltees (jo winšč pee faistichanas bija zelōs nometees), kad Turks fawu dunzi israhwa un ahrstem, kas patlaban winam laba bija darizis, to wehderā eegruhda.

Gudrs puika.

Merihšča puika bija atkal nedarbu nodarizis. Mahte paker sibu, pahristeepj puiku pa zeli un grib tam bilfes falahpiht. Šhini wahrigā brihdi puika issauz: „Naw, kur pele tel!“ labi sinadams, ka mahte no pelehem baidahs, un mahte winu ari palaida, pehz peles flatidamahs.

Puika walam tizis, fchmauz prohjam, eekam mahte apflakijusehs, ka peles naw. Mahte wezu kahju deht newar schiglam puikam palat dšihtees un kad winu wehlat fatika, tad dušmas bija pahrgahjuschas.

Seewa. Kad tu reis atmetifi to alus dšerščanāhu? Es to newaru pozeest.

Wihrs. Tad, mihta feewin, kad tu buhši leelo schtahti atmetufi.

Seewa. Ak, es nelaimiga, tad us kawu laboščanohs muščam newaru zereht.

Laiime.

Mefkreiz laimi melleht tahtu
Pasauls preekōs, gresnumds,
Tee drihs isnihts, dabuhs galu,
Wedihs pohsta pinekōds.
Nemelle, kur rohšču waiga
Dailas meitas tew' usmaib'; —
Tahdi preeki drihs aisteidsahs
Un us tewt scheit negaid'!
Scheit miht meers un laime ihsta,
Mihlība kur seeous sprausch,
Wakščā, kur tumščā kawā,
Muhju tehwu-tehwi snausch.

S. S. . . . . g.

Milšis.

Arī manā firdi wifti preeki beidsahs,
Kur tikai atflan suhras nopuhtas.
Ak laime — mana laime prohjam stēdses,
Astaždama man klufas waimanas!
Kas tad til warens bij, kas man kā flits,
Ka tur, kur smejhohs nu bišt afaras?
Tas milšis bij til diwas stastas azis,
Kas preekšč man tagad iraid subuščas!

Dbl. Jds.

Atbildebams redaktehs Ernst Plates.